

Sisekaitseakadeemia

Politseikolledž

Janar Saarniit

PK050

EESTI POLITSEILE OPTIMAALSE TUGIRELVA
LEIDMINE

Lõputöö

Juhendaja:
Kalver Kade

Tallinn 2009

ANNOTATSIOON

SISEKAITSEAKADEEMIA

Kolledž: Politseikolledž	Kuu ja aasta: mai 2009
Töö pealkiri: Eesti politseile optimaalse tugirelva leidmine	
Töö autor: Janar Saarniit	Olen nõus oma lõputöö kättesaadavaks tegemisega elektroonilises keskkonnas. Allkiri:
<p>Lühikokkuvõte:</p> <p>Töö on kirjutatud 66 lehel eesti keeles. Võõrkeelne kokkuvõte on kirjutatud vene keeles. Töö vormistamisel on aluseks võetud „Kirjalike tööde koostamise ja vormistamise juhend“, kinnitatud Sisekaitseakadeemia rektori 23.02.2009 käskkirjaga nr 6.1-5/58.</p> <p>Töö uurimisobjektiks on politsei tugirelvad, uurimisaineks on Eesti politsei kasutuses olevad tugirelvad. Lõputöö teema on aktuaalne, kuna antud valdkonda on vähe käsitletud võrreldes politsei teenistuspüstolitega.</p> <p>Uurimustöö eesmärgiks on analüüsida Eesti politsei kasutuses olevaid tugirelvi, selgitada välja nende head ja halvad küljed. Samuti võrrelda Eesti politsei tugirelvi teiste Euroopa riikide politsei tugirelvadega ning anda hinnang olemasolevate tugirelvade vastavusele politseitööks.</p> <p>Lõputöös on toodud välja peamised kriteeriumid kaasaegse politsei tugirelva kohta. Laskeinstruktorite seas on läbi viidud ankeetküsitlus ning analüüsitud selle tulemusi.</p> <p>Töö autor on seisukohal, et uurimus on oma rolli täitnud. Lõputöös esitatud soovitusel Eesti politsei tugirelva valikuks annavad uusi ideid relvastushangete teostamiseks tulevikus.</p>	
Võtmesõnad: tugirelv, politsei relvastus, tulirelv	
Keywords:	
Säilitamise koht:	
Kaitsmisele lubatud	
Kolledži direktor:	Allkiri:
Vastab lõputöö nõuetele	
Juhendaja: Kalver Kade	Allkiri:

SISUKORD

ANNOTATSIOON	2
SISUKORD	3
SISSEJUHATUS	4
1. POLITSEI TUGIRELVAD	5
1.1. Ülevaade Eesti politsei tugirelvadest	6
1.1.1. Püstolkuulipildujad	6
1.1.2. Ründevintpüssid	8
1.1.3. Sileraudsed püssid	10
1.1.4. Täpsuspüssid	11
1.1.5. Graanaadiheitjad	15
1.2. Ülevaade Soome politsei tugirelvadest	16
1.3. Ülevaade Saksa politsei tugirelvadest	18
1.4. Ülevaade Euroopa riikide politsei tugirelvadest	20
2. LASKEINSTRUKTORITE KÜSITLUS	23
2.1. Küsitluse eesmärgid	23
2.2. Küsitluse ülesehitus	23
2.3. Küsitluse tulemused ja analüüs	24
2.4. Tugirelvadele esitatavad nõuded	38
2.5. Soovitused Eesti politsei tugirelva valikuks	40
KOKKUVÕTE	41
VÕÕRKEELNE KOKKUVÕTE	42
KASUTATUD KIRJANDUS	43
LISAD	45

SISSEJUHATUS

Politsei põhiülesandeks on turvalisuse tagamine riigis. Tööülesannete täitmisel võib politseinik sõltuvalt oma põhitööst rohkem või vähem kokku puutuda kurjategijatega, kelle kahjutukstegemisel võib vaja minna ka tulirelva.

Õiguse tulirelva kasutamiseks annab politseiametnikule Politseiseaduse § 15. Seaduse järgi sõltub tulirelva kasutamine konkreetsest olukorrast ning tegemist on äärmise abinõuga politseinikule pandud teenistuskohustuste täitmiseks.

Politseivaldkonna prioriteetsed arengusuunad aastani 2006 sätestab, et politsei relvastus peab vastama tänapäeval kõrgele tehnilisele standardile. Ta peab vastama põhimõtteliselt vajadustele, mis tekivad politsei olukordade lahendamisel nii igapäevases teenistuses kui ka spetsiifiliste juhtumite puhul (Siseministeerium 2001:15).

Käesolevas lõputöös käsitletakse Eesti politseis kasutusel olevaid tugirelvi. Teema on aktuaalne, kuna antud valdkonda on vähe käsitletud võrreldes teenistuspüstolitega, mille kohta on välja antud juba 2 politseialast käsiraamatut.

Eesti politseil on käimas (hetkeseisuga on protsess siiski määramata ajaks külmutatud) ajale jalgu jäänud relvastuse ümbervahetamine kaasaegsema vastu. Kui teenistuspüstolite osas on optimaalseima relva leidmiseks läbi viidud testkatsetused ja analüüsid, siis tugirelvade osas pole seda seni toimunud.

Töö autor püstitab järgmise hüpoteesi: politsei kasutuses olevad tugirelvad ei vasta tänapäevastele nõuetele.

Lõputöö eesmärgiks on anda ülevaade Eesti politseis hetkel kasutusel olevatest tugirelvadest, selgitada välja nende head ja halvad küljed, võrrelda Eesti politsei tugirelvi teiste Euroopa riikide tugirelvadega, anda hinnang relvade vastavusele politseitöö spetsiifilistele vajadustele, tuua välja kriteeriumid ja soovitused millele peaks vastama politsei tugirelv.

1.POLITSEI TUGIRELVAD

Nimetus tugirelv esineb autori andmetel Eesti seadusandluses Vabariigi valitsuse määruse „Kaitseliidu liikmete poolt Kaitseliidu ja kaitseliitlaste isiklike relvade, laskemoona ja erivahendite politseitegevuses osalemisel kasutamise kord“ 02.03.2004 eelnõu §-s 2. Selle kohaselt on tugirelv muu tulirelv, mida ei ole nimetatud käesoleva lõike punktis 1 (põhirelv – püstol või revolver kaliibriga kuni 9 mm). Sama seaduse seletuskirjas selgitatakse, et taoliste mõistete kasutamise tingis vajadus määratleda relvad nende funktsionaalsuse alusel ning relvade kohta käivas õiguslikus regulatsioonis kasutatakse selliseid mõisteid esmakordselt. Samas märgitakse, et tugirelva all peetakse silmas eelkõige automaatrelvi ja teisi tugevajõulisemaid tulirelvi, mille kasutamine on alati seotud suurema riskiga.

Ants Kalev kirjutab oma raamatus „Politseinik tulejoonel“ (2003:5), et püstolite puhul peetakse laskekauguseks, millelt tulistades on võimalik efektiivselt tabada sihtmärki, umbes 5-10 meetrit. Distsantsidel üle 15 meetri kasutatakse politseis üldjuhul pikema rauaga relvi.

Kokkuvõttes eelnevaid seisukohti võiks autori arvates nimetusele tugirelv anda järgneva definitsiooni:

Tugirelv – muu tulirelv peale püstoli või revolvri, mida kasutatakse üldjuhul tulistamiseks kaugemal kui 15 meetrit asetseva sihtmärgi pihta.

Politsei teenistusrelvade, laskemoona ja erivahendite käitlemise kord (PA KK 07.01.2003 nr 5) piiritleb veelgi kasutatavate tugirelvade parameetreid. Nimetatud korra järgi (p 2) on politsei põhilisteks tugirelvadeks automaatpüssid (kaliibriga 5,45 mm tulistavad püssid AKS-74 ja selle modifikatsioonid), pumppüssid (kaliibriga 12) ning täpsuspüssid (kaliibriga 7,62x51 mm, 7,62x54 R mm, 12,7x99 mm või 12,7x108 mm).

Käesoleval ajal on Eesti politseil olemas nii püstolkuulipildujad, ründevintpüssid, pumppüssid kui ka täpsuspüssid, samuti granaadiheitjad. Järgnevalt vaatleb autor liikide kaupa kõiki teadaolevaid tugirelvi, mis uurimustöö kirjutamise ajal on kasutusel Eesti politseis.

1.1.Ülevaade Eesti politsei tugirelvadest

1.1.1.Püstolkuulipildujad

Püstolkuulipilduja - püstolipadrunitega tulistav automaatrelv, mis ühendab püstoli portatiivsuse ja kuulipilduja pidevtule võimalust (Sassian 2003:247).

Tabel 1. Eesti politsei püstolkuulipildujad

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Salvemahtuvus (padruneid)	Kaal (g)	Pikkus, mm (kokkupandud kabaga)
IMI	Mini-Uzi	9x19	20, 25 või 32	2650-3150	600 (360)
Heckler & Koch	MP-5A3	9x19	15 või 30	2880-3080	660-700 (490-550)
Heckler & Koch	MP-7	4,6x30	20 või 40	1200-1540	340

Püstolkuulipilduja efektiivseks laskekauguseks, so laskekaugus mille ulatuses on tuli kõige tabavam (Sassian 2003:238), on alla 200 meetri (Loide 2006:3). See on suurem kui püstolil, aga väiksem kui ründevintpüssil või täpsuspüssil. Võrreldes ründevintpüssiga on väiksemad kuuli algkiirus ja kuuli läbistusvõime. Seega on püstolkuulipilduja näol tegemist efektiivse lähivõitlusrelvaga, mis annab laskurile suurema tulejõu võrreldes püstoliga, samas tagades piisava padrunitarvu, relva käsitsemismugavus on võrreldav püstoli omaga. Püstolkuulipildujate salvemahtuvused on erinevad, alates 15 padrunit ulatudes kuni 40 padrunit relva kohta.

Politsei kasutuses olevad püstolkuulipildujad kasutavad kõik padrunit kaliibriga 9x19 mm. Teistest erinevat kaliibrit kasutab Kaitsepolitsei taktikalise üksuse kasutuses olev relv MP-7. Kuigi omadustelt on tegu püstolkuulipildujale sarnase relvaga, siis maailmas on taoliste väiksekaliibriliste relvade nimetusena levinud lühend PDW, mis tõlkes võiks tähendada individuaalset kaitserelva. Enamasti kasutatakse analoogseid relvi politseis näiteks

ihukaitsjate poolt, kuna oma mõõtmetelt ja kaalult on relv üsnagi kompaktne ja sobilik varjatult kandmiseks – võrreldes levinud püstolkuulipildujaga MP-5 umbes poole väiksem. Relvas kasutatava laskemoona padrune üksikult tulistades ei ole efektiivne, kuid valanguga tulistades annab piisava tulejõu. Kuul on mõeldud läbistama kuulivesti (www.personaldefenceweapons.com).

Püstolkuulipilduja MP-5 töötati välja Saksamaal spetsiaalselt politsei vajadustest lähtuvalt. Relvatootjale esitati kriteeriumid, milleks olid: padrune kaliibriga 9x19 mm, sihtimispunkt ja tabamispunkt pidid distantsidel 25 ja 100 meetrit olema samad, dioptersihik, päästikusurve 3 kg, soontega salv pidi relva külge kinnituma käe sirge liigutusega alt ülesse. Relv pidi olema töökindel ning seda pidi olema vajadusel võimalik konfigureerida vastavalt konkreetse üksuse vajadustele (Heinz 2003:30).

Mõlemad kirjeldatud relvad on Eesti politseis kasutuses eriüksustes. Teised politseiasutused on varustatud Iisraeli päritolu püstolkuulipildujaga Mini-Uzi, mille kasutamine praktikas pole paraku ennast õigustanud.

15.12.1994.a. toimus Paide lähistel Mäo ristis tulevahetus kurjategijate ja politsei vahel. Üks tulevahetuses osalenud politseiametnik kasutas püstolkuulipildujat Mini-Uzi, mis oli politsei relvastusse võetud peale 1993.a. Iisraeli relvahanget. Politseinik kasutas laskmiseks valangurežiimi. UZI-le iseloomulikult jooksis relva 25-lasuline salv paari sekundiga padrunitest tühjaks ja politseinik jäi relvituks. Tulevahetuses kurjategijatega hukkus 2 politseinikku ning 1 politseinik sai raskeid kehavigastusi (Filippov, Ranne 2004).

Intsidendist johtuvalt tehti kõigil politseis kasutusel olevatel relvadel muudatus, mille tulemusel tule ümberseaduri klahvi pole enam võimalik tavapärase laadimisliigutusega vajutada valangut võimaldavas asendisse.

Tõenäoliselt samal eesmärgil sätestab eespool viidatud korra (PA KK 07.01.2003 nr 5) punkt 2, et püstolkuulipilduja Mini-Uzi kuulub järkjärguliselt ümbervahetamisele kaitseväes kasutuselevõetava ja NATO padrune standardil põhineva püstolkuulipildujaga, samas rõhutades, et lähtutakse olemasolevast ressursist ja otstarbekusest.

1.1.2.Ründevintpüssid

Automaat - vahetatava padrunisalvega individuaaltulirelv, mis tulistab kesktule-, vahe- ehk nõrgaimpulsiliste 5,45-7,62 mm padrunitega. Nimetatakse ka automaat- ja ründepüssiks (Sassian 2003:237).

Nimetust automaat kasutatakse praeguseks veel ainult Venemaal ja pole päris korrektne, sisaldades endas ainult täisautomaatse tule andmise võimalust. Enamus maailma riikidest kasutab nimetust ründevintpüss, mis annab täpsemalt edasi selle relvaliigi iseloomu, kuna lisaks valangule saab kõikide tänapäevaste ründevintpüssidega tulistada ka üksiklaskudega või 2-3 lasuliste valangutega.

Maksim Popenker oma põhjalikus kogumikus „Šturmovõe vintovki mira” (2004:5) annab mõiste definitsiooniks: käsirelv, mis on mõeldud tulistamiseks õlast automaatrežiimis valangutega efektiivse laskekaugusega mitte vähem kui 300 m.

Tabel 2. Eesti politsei ründevintpüssid

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Salvemahtvus (padruneid)	Kaal (g)	Pikkus, mm (kokkupandud kabaga)
Kalašnikov	AKS-74U	5,45x39	20 või 30	2485-2710	730-735 (490)
Heckler & Koch	G-36 K	5,56x45	30	3960-4100	998-1000 (757-758)
Steyr	AUG	5,56x45	30	3500-3800	690-790
Sig-Arms	SIG SG-551	5,56x45	20 või 30	3300-4310	833-1000 (607)

Juuresolevalt tabelilt nähtub, et Eesti politsei kasutab peamiselt 5,56 mm kaliibriga ründevintpüsse. Tõe huvides peab ära märkima, et seda kaliibrit (kolm viimast relva tabelis) kasutatakse siiski ainult eriüksustes (Keskkriminaalpolitsei K-komando ja Kaitsepolitsei taktikaline üksus). Tavapolitseil on kasutusel veel vanemad relvad kaliibriga 5,45 mm - Vene päritolu ründevintpüssid AKS-74U.

AKS-74U peamisteks plussideks võib nimetada töökindlust (relv töötab tõrgeteta

ekstreemsetes ilmastikuoludes) ning kompaktsust (mugav kaasa võtta sõidukisse, võimalus kanda varjatult). Paraku on tegu vana ja amortiseerunud relvaga, mille peamiseks puudusteks on väike sihikuline laskekaugus võrreldes kuuli tappetoimega pikal lennudistantsil ning kuuli väike peatamisvõime (Popenker 2004:155).

Ründevintpüssi padrun on püstoli ja püstolkuulipilduja padrunist võimsam, samas nõrgem kui vintpüssil. Padruni võimsus on piisav tabamaks kuni 500 meetri kaugusel asetsevat sihtmärki.

Kõikide ründevintpüsside salvemahtuvus on keskmiselt 30 padrunit. Relvade kaalud varieeruvad – kui kaasaegsetel relvadel on see vahemikus 3,3-4,3 kg, siis AKS-74U on neist kergem üle 0,5 kg. Relvade pikkused jäävad vahemikku 70 cm kuni 1 m. Lahtivõetud kabaga AKS-74U on ka oma mõõtmetelt üks lühemaid relvi.

Teistest erinev on Kaitsepolitsei taktikalise üksuse relvastuses oleva Steyr AUG ründevintpüssi ehitus. See relvatüüp on ehitatud nn Bull-Bup süsteemis, mis kokkuvõtlikult tähendab seda, et kui traditsiooniliselt asetseb padrunisalv tuleseaduri ja päästiku ees, siis Bull-Bup süsteemsel relval asetseb padrunisalv kabas, tuleseaduri ja päästiku taga. Taoline relva ehitus võimaldab relva pikkust lühendada suurusjärgus 20-30 cm, samuti annab see relvale juurde stabiilsust ja relva on mugav käes hoida. Bull-Bup süsteemi eelisteks tavapärase ründevintpüssi ees on kompaktsus ja hea tulejõud ning täpsus (Suuroja 1999:34).

Bull-Bup süsteemi relvadel asuvad sihikud kõrgemal kui nn klassikalise ehitusega ründevintpüssil, järelikult lamades asendis peab laskja pea asend olema kõrgemal ja see võib raskendada vastase eest varjumist. Teiseks puuduseks on asjaolu, et relva ei saa lasta vasakust õlast kuna lukk käib vastu laskja põske. Tühjade padrunikestade eemaldamine relvast toimub liialt laskja näo juurest, mis võib samuti laskjat vigastada (Suuroja 1999:37).

1.1.3.Sileraudsed püssid

Pumppüss – harilikult sileraudne käsitsilaetav mitmelasuline mitteautomaatrelv, mille padrunit asuvad 5-6 padrunit mahutavas torusalves (Sassian 2003:247).

Tabel 3. Eesti politsei sileraudsed püssid

Tootja	Mudel	Kaliiber	Salvemahtuvus (padruneid)	Kaal (g)	Pikkus (mm)
Mossberg	500	.12	6	2950	958
Winchester	Defender 1300	.12	8	2900	985
Remington	870	.12	7 või 8	3000-3500	1025
Daewoo	USAS-12	.12	10 või 20	5500 (6200)	960

Nagu juuresoleval tabelil näha, on politseis kasutusel peamiselt pumpsüsteemsed sileraudsed püssid. Pumppüssid on nii politseiprefektuuride kui eriüksuste relvastuses. Selle käsitlemine on lihtne ning relva jaoks on olemas palju erinevat laskemoona. Pumppüss on efektiivne abivahend näiteks ukسلukkude purustamiseks või sõidukite sundpeatamiseks.

Eesti politsei relvastuses on esindatud enamik maailma tuntumate pumppüssitootjate (Mossberg, Winchester, Remington) arsenal. Autori andmetel puudub relvastusest ainult kuulsa Benelli relvatehase mudelivalik. Palju kasutatakse ka peamiselt laskemoonatootjana tuntud Brasiilia firma CBC pumppüsse (näiteks Julgestuspolitsei ja Politseikoolis).

Pumppüsside relvastuses oleku peamiseks põhjuseks on suurem salvemahtuvus võrreldes 2-raudse püssiga - pumppüsside torusalv mahutab keskmiselt 6-8 padrunit, lisaks 1 padrunit padrunitipesas. Tehniliste näitajate poolest on samuti enamik relvadest sarnased, kaaludes keskmiselt umbes 3 kg ning pikkuseks umbes 1 meeter. Levinuim kaliiber pumppüssidel on cal .12. Peamiselt kasutatakse silinderraudu, mis võimaldab tulistada erinevat tüüpi laskemoona.

Teistest erinev relv on USAS-12. Tegemist pole pumppüssiga, vaid poolautomaatse

relvaga, st uue padrunit söötmine padrunitessa toimub automaatselt. Relv võimaldab anda kiiremat tuld võrreldes käsitsilaetava pumppüssiga, kuid on liiga raske pidevaks kaasaskandmiseks (sõltuvalt salvest on relva kaal 5,5-6,2 kg). Pigem leiaks taoline relv rohkem kasutust kusagil sõjakoldes, kui käib näiteks kaitselahing ja võideldakse oma positsioonide eest, olles ise kaevikusse kaevunud.

Politseilised ülesanded nõuavad rohkem dünaamilist liikumist ja paindlikku manööverdumist, mida aga raskerelv kindlasti piirab üsna märkimisväärselt. USAS-12 on eriuksuse K-komando relvastuses, aga autorile teadaolevalt on tegu rohkem nn demorelvaga kui tõsise erioperatsioonide abivahendiga.

1.1.4. Täpsuspüssid

Täpsuspüss (ka snaipripüss) - optilise sihikuga vintpüss eriti tähtsate üksiksihtmärkide tulistamiseks (Sassian 2003:249).

Tabel 4. Eesti politsei täpsuspüssid

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Salvemahtuvus (padrunit)	Kaal (g)	Pikkus, mm (kokkupandud kabaga)
Dragunov	SVD	7,62x54R	10	4310	1225
IMI	Galil Sniper	7,62x51	20 või 25	6400	1115-1120 (840-845)
Heckler & Koch	PSG-1	7,62x51	5 või 20	8100-8290	1208
Krico	Model 902 Hunter-Match?	7,62x51	3 või 5	4200	1140
Remington	Model 700	7,62x51	5	3060	1055
Sako	Tikka T3 Tactical	7,62x51	4 või 6	3700	1110

Marlin	Model 9	9x19	10	2925	902
Sako	TRG-42	8,7x69	5, 7 või 10	5100	1200
Steyr- Mannlicher	Steyr HS .50	12,7x99	ühelasuline (ilma salveta)	11900- 13000	1370-1450
AMP Technical Services	DSR-1	7,62x51?	5	5900	990

Võrreldes teiste tugirelvaliikidega on täpsuspüsside valik Eesti politseis muljetavaldav. Autorile teadaolevalt on hetkel relvastuses 10 erinevat täpsuspüssi mudelit, mitmedki neist on võetud relvastusse alles paaril viimasel aastal.

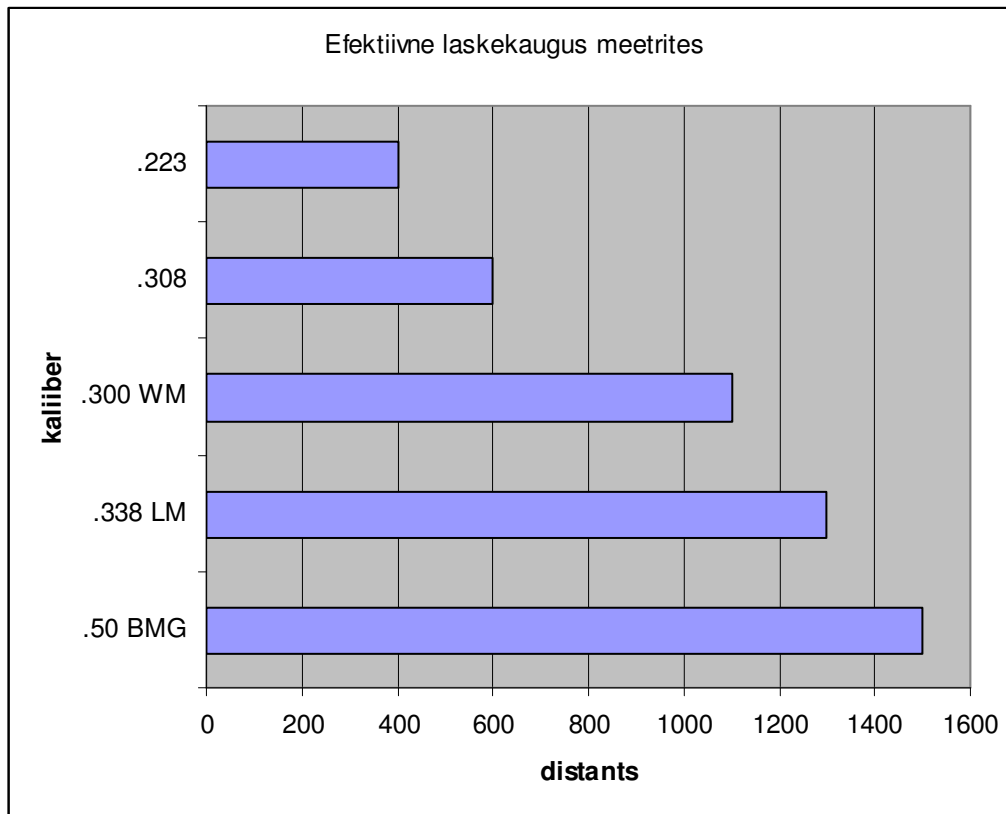
Täpsuspüsse on relvastuses nii poolautomaatseid kui poltlukuga. Täpsuslaskurite seas on levinud arvamus, et poolautomaatne püss on ebatäpsem kui poltlukuga püss. Poolautomaatse püssi ümberlaadimiseks kasutatakse ära osa püssirohugaasidest, mille abil toimub relvaluku vinnastamine ja uue padrundi söötmine padrunitipessa, seetõttu on ka poolautomaatne relv ebastabiilsem võrreldes poltlukuga püssiga (Plaster 2006:59).

Kaasaegsed poolautomaatsed täpsuspüssid on väga täpsed ja seega sobilikud politseisnaipri ülesannete täitmiseks – parimaks näiteks ilmselt Heckler & Koch PSG-1. Poolautomaatne vintpüss tagab tehniliselt kiirema ümberlaadimise võimaluse, kuid kogunud laskja käes toimub ka käsitsi ümberlaadimine loetud sekundite jooksul. Kuna politseisnaipril on reeglina vajalik teha ainult üks lask, et vältida näiteks pantvangi elu ohtusattumist, siis on täiesti piisav padrundi käsitsi saatmisel ehk poltlukuga püssist. Samuti on üldiselt poltlukuga püssi hind poolautomaatse püssi hinnast soodsam. Laskja seisukohalt pole erilist vahet, millist tüüpi relva ta kasutab, peamine rõhk on oma relva võimaluste tundmisel.

Kasutatavate täpsuspüsside kaliibrid varieeruvad. See on seletatav eelkõige vajadusega ära katta võimalikult paljud distantsid, mis võivad politseitöö käigus tekkida erinevates lahendamist vajavates situatsioonides. Politseitööks piisab täiesti padrundi kaliibrist 7,62x51 mm (.308 Winchester), mis omab piisavat võimsust kuni distantsini 800 meetrit ning võimaldab õige optilise sihiku kasutamise korral tabada kuni 600 meetri kaugusel asetsevat sihtmärki. Peale selle kasutatakse Vene päritolu kaliibrit 7,62x54 mm R, levinud on veel kaliibrid 7,62x67 mm (.300 Winchester Magnum) ja 8,6x70 mm (.338 Lapua

Magnum). Lühematel distantsidel leiab kasutust kaliiber 5,56x45 mm (.223 Remington), ülipikkadel distantsidel kaliiber 12,7x99 mm (.50 Browning).

Erinevate politseitöös kasutatavate täpsuspüsside efektiivseid laskekaugusi illustreerib joonis 1.

Joonis 1. Erinevate täpsuspüssikaliibrите efektiivsed laskekaugused (Haugen 2005)

Eriüksusel K-komando on olemas ka suurekaliibriline täpsuspüss kaliibriga 12,7x99 mm, mis analoogselt sõjaväega on mõeldud kasutamiseks peamiselt materjali mitte inimese vastu. Politseis võiks see tähendada näiteks tulistamist kauge maa tagant sõiduki mootorisse või rehvidesse, et seda peatama sundida. Samuti oleks taolist võimsat relva võimalik kasutada näiteks lennujaama suurel territooriumil.

Politseis kasutatavad täpsuspüssid peavad olema suurema täpsusega kui sõjaväes kasutatavad täpsuspüssid, samas laskedistsantsid jäävad enamasti palju lühemateks. Politseisnaiper tegutseb peamiselt distantsil vahemikus 50-100 meetrit, harva distantsil kuni 300 meetrit ning praktiliselt mitte kunagi üle 300 meetri distantsi. Väiksem laskedistsants ongi peamine erinevus sõjaväesnaiprist, kelle eesmärgiks on tabada sihtmärki

võimalikult kaugelt, et seejärel varjatult ja turvaliselt lahkuda. Selleks peab olema padrunil raske kuul, kuulil kõrge algkiirus, kuuli lennutrajektor lame. Kuigi laskekaugus snaipri ja sihtmärgi vahel on enamasti väike, ei tohi relva efektiivne laskekaugus olla siiski väga väike, et vajadusel suuremate distantside puhul mitte kaotada oma kasutusvõimalust. Eeltoodud põhjustel peaks politsei täpsuspüss olema kerge, võimalikult lühike, aga samas piisavalt võimas. Erinevalt sõjaväes kasutatavatest püssidest ei eelda politsei täpsuspüssid robustset käsitsemist. Võimalusel võiks püssi kaba olla kokkukäiv tegemaks relva kompaksemaks ning võimaldades seda transportida kõrvaltvaatajale varjatult näiteks tavalises spordikotis, et vältida liigset tähelepanu politsei taktikalistele tegevustele. Kompaktsus võimaldab ka paremini sisse võtta laskepositsioone kas autos, katusel või kitsas koridoris asuva akna juures. Täpsuspüssile on sobivam püstolkäepide, mis tagab relva stabiilsema hoidmise sihtmärgil (Fedosejev 2003:20, 22)

Vene päritolu täpsuspüssi SVD kohta kirjutab O.Rjazanov (2000), et see pole tänapäeval mitte parim täpsuspüss. Relv on ebamugav ja ebatäpne, seega pikematel distantsidel vähe efektiivne. Püssi miinusteks on näiteks õhuke vintraud, mis ei taga tulistatavatele kuulidele piisavat stabiilsust ning vintraud kuumeneb kiiresti üle. SVD päästiku tõmbetugevust ei saa reguleerida, samuti ei saa seadistada vastavalt laskjale kaba pikkust ega põsetoe kõrgust, pikema laskja jaoks on kaba liiga lühike. Kuna optiline sihik asub relva vasakul küljel, siis on seda äärmiselt ebamugav kasutada laskmiseks vasakult õlalt (sarnaselt Galil Sniper'iga). Püssil puuduvad harkjalad, mistõttu seda on ebamugav kasutada. Täpsuspüssi kohta on sellel liiga suur kuulide hajuvus – Rjazanovi andmetel 100 meetril üle 9 cm. 4x24 mm optilise sihiku PSO-1 suurendus on ilmselgelt väike 7,62 mm kaliibrilise püssi jaoks. SVD iseloomustamiseks negatiivsest küljest võiks veel äramärkimist väärida sama autori poolt kirjeldatud fakt, et Venemaal toimunud lahtistel eriuksuste snaiprivõistlustel saavutas parim SVD alles 21. koha.

Täpsuspüsside oluliseks komponendiks, ilma milleta pole võimalik saavutada kirurgilise täpsusega tabamust, on optiline sihik. Üldiselt peetakse optilise sihiku praktiliseks kasutuskauguseks suurendust korrutatud 100 meetriga, SVD'l seega 400 m (Kirotar 2007:37).

Kui vaadata joonist 1, siis on näha, et erineva kaliibriga täpsuspüssidele on vaja erinevaid optilisi sihikuid, et katta piisava varuga ära kogu efektiivne laskekaugus vastaval relval.

1.1.5.Granaadiheitjad

Granaadiheitja - soomusmärkide, lahingutehnika ja elavjõu vastu kasutatav tulirelv, millest tulistatakse peamiselt kumulatiivgranaatidega. Eristatakse kerge-, keskmist- ja raskegranaadiheitjat, tankitõrjegranaadiheitjat, rauaalust granaadiheitjat, sile- ja vintraudset granaadiheitjat, ühekordse ja korduvkasutusega granaadiheitjat (Sassian 2003:238).

Tabel 5. Eesti politsei granaadiheitjad

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Salvemahtuvus	Kaal (g)	Pikkus, mm (kokkupandud kabaga)
Heckler & Koch	HK69A1	40x46	1 (ühelasuline)	2760	683 (463)

Granaadiheitja HK69A1 näol on tegemist ühelasulise korduvkasutusega granaadiheitjaga, millega saab tulistada 40 mm läbimõõduga granaate. Granaatide laadimine relva toimub käsitsi, ühekaupa. Peamiselt on relv kasutatav erineva mittetapva laskemoona laskmiseks ehk siis pisargaasi, suitsu, heli ja valguslaengute tulistamiseks 300-400 m kaugusele.

Relva sihikud võimaldavad täpsete laskude sooritamist. Tootja garanteerib sihitud laskude tabamused kuni 100 meetrini. G. Gangarosa andmetel (2001:187) on piisava praktika tulemusel võimalik tabada täpselt kuni 400 m kaugusel asetsevaid sihtmärke sihikuid minimaalselt kasutades, saates granaadid lendu nn instinktiivselt.

Granaadiheitja peamiseks puuduseks on laskemoona kõrge hind ja vähene kättesaadavus Eesti politseis. Varem oli relv Julgestuspolitsei kiirreageerimisüksuse käsutuses, kuid ei leidnud piisavalt rakendust just loetletud põhjustel. Peale 2007.a. aprillirahutusi läks relv eriüksusele K-komando.

1.2.Ülevaade Soome politsei tugirelvadest

Peatükkide 1.2 ja 1.3 koostamisel on kasutatud andmeid internetileheküljelt World Small Arms Inventory (<http://worldinventory.googlepages.com>).

Püstolkuulipildujatest (lisa 7, tabel 40) on soomlased võtnud relvastusse Saksa relvatootja Heckler & Koch MP-5 põhimudelid A3 ja A5N (3-lasulise valangu võimalusega) kaliibriga 9x19 mm. Mõlemad relvad on kokkukäiva kabaga ning nendest saab lasta nii üksiklaskudega kui valangutega. Põhiline püstolkuulipildujate kasutaja on Soome politsei eriüksus Karhu Rühm.

Tavapolitsei kasutada on Heckler & Koch püstolkuulipilduja MP-5 poolautomaatne, ainult üksiklaskudega tulistav SFA2 mudel.

Varem kuulus Soome politsei relvastusse ligi tuhat valdavalt vananenud püstolkuulipildujat Suomi (Kirotar 2003:22).

Ründevintpüsse (lisa 7, tabel 41) on Soome politsei relvastuses 2, mõlemad üldlevinud kaliibriga 5,56x45 mm. Soome politsei eriüksus Karhu Rühm kasutab Šveitsi relvafirma Sig-Saueri spetsiaalset politseimudelit SG552-2P Commando, mis on põhimudelist kompaktsem, lühema vintrauaga ning millele on vajadusel võimalik kinnitada külge helisummuti.

Üksus Valmiusryhmä (autorile teadolevalt peaks olema tegu piirivalveüksusega) kasutab sakslaste Heckler & Kochi populaarset ründevintpüssi G36, täpsemalt selle Compact mudelit, mis on Eesti politsei relvastuses olevast K-seeria relvast lühema vintrauaga ning ilma statsionaarse optilise sihikuta.

Mõlemad ründevintpüssid on varustatud kokkukäiva kabaga.

Sileraudsetest püssidest (lisa 7, tabel 42) kasutatakse Soome politseis analoogselt Eesti politseiga püsse kaliibriga cal .12. Soomlaste eripäraks võrreldes teiste Euroopa riikidega ja Eestiga on see, et lisaks pumpsüsteemsele püssile kasutab tavapolitsei siiani Vene päritolu 2-raudseid jahipüsse.

Eriüksuse Karhu Rühm relvastusse kuulub levinud Ameerika päritolu pumpppüssi Remington 870 politseimudel, mis on ka Eesti politsei relvastuses.

Heikki Kirodari andmetel (2003:22) oli varem Soome politsei arsenalis veel hulk Vene päritolu kaheraudseid jahipüsse IŽ, TOZ ja Baikal ning relvad olid peaaegu kõigis patrullautodes.

Täpsuspüssid (lisa 7, tabel 43) on kasutusel Soome politsei eriuksuses Karhu Rühm. Peamiseks relvaks on spetsiaalselt politseitöök mõeldud 7,62x51 mm kaliibriga poolautomaatne vintpüss Heckler & Koch PSG-1, mida kasutab ka Eesti politsei eriuksus K-komando.

Lisaks on relvastuses omamaine Valmet TAK-85, mille kaliiber (7,62x53R mm) on praktiliselt sama Vene päritolu täpsuspüssiga SVD (7,62x54R mm), erinevus vaid 1 mm pardunikesta pikkuses. SVD on soomlastel kasutuses eelpoolmainitud üksuses Valmiusryhmä.

Kaasaegsematest relvadest on Karhu Rühma arsenalis veel Soome päritolu täpsuspüss Sako TRG-42 (kaliibriga 8,6x70 mm) ning TRG-22 eelkäija TRG-21 (kaliibriga 7,62x51 mm).

Kõikidele täpsuspüssidele, välja arvatud SVD, on paigaldatud kaasaegsed optilised sihikud keskmiselt 6-kordse suurendusega.

Granaadiheitjatest (lisa 7, tabel 44) on Soome politseis kasutusel täpselt sama marki ja mudel granaadiheitja, mis Eesti politseilgi – Saksa relvatootja Heckler & Koch 1-lasuline mudel HK69A1. Tegemist Euroopas üldlevinud politsei eriotstarbelise relvaga.

Soome politseis saab tugirelva kanda ainult vastava väljaõppe läbinud ametnik (Kirotar 2003:24).

Võib oletada, et viimastel aastatel on Soome politsei relvastust mõnevõrra uuendatud ja täiendatud, seda eelkõige sagenenud AMOK'i juhtumite tõttu erinevates Soome õppeasutustes.

1.3.Ülevaade Saksa politsei tugirelvadest

Püstolkuulipildujatest (lisa 8, tabel 45) kasutatakse Saksa politseis erinevaid Heckler & Koch MP-5 modifikatsioone lähtuvalt konkreetse üksuse tööülesannetest ja taktikalistest vajadustest. Näiteks tavapolitsei relvastuses on fikseeritud kabaga variant A2 ja kokkukäiva kabaga variant A3, terrorismivastane üksus GSG9 opereerib aga lühikese relvaga K ning helisummutiga relvaga SD.

Heckler & Koch MP-5 püstolkuulipildujast kergema relvamudeliga UMP on relvastatud Saksamaa Föderaalne Kriminaalpolitseiamet BKA.

Kõik püstolkuulipildujad on kaliibriga 9x19 mm, pooled relvadest on varustatud kokkukäiva kabaga.

Personaalsetest kaitserelvadest PDW (lisa 8, tabel 46) on erinevalt püstolkuulipildujatest lisaks Heckler & Kochile esindatud teinegi firma – Belgia relvatootja FN Herstal 50-padrunile salvemahuvusega personaalne kaitserelv P-90TR kaliibriga 5,7x28 mm, mis on Saksa Föderaalse Kriminaalpolitseiameti BKA relvastuses. Heckler & Kochi 4,6x30 mm kaliibrilist MP-7A1 kasutab Saksa politsei eriüksus SEK (meie K-komando analoog). Mõlemal relval on olemas liist optika ja lisaseadmete kiireks paigaldamiseks.

Ründevintpüsside (lisa 8, tabel 47) 10 relvamudelilist on domineerivaks Heckler & Koch G-36 erinevad konfiguratsioonidega. Kõik G-36 ründevintpüssid on varustatud kokkukäiva kaba ning integreeritud 3-kordse suurendusega optilise sihikuga Hensoldt. Lisaks kasutatakse veel Heckler & Koch vanemat tüüpi ründevintpüssi HK-33KA3 ning selle lühemat varianti HK-53A3, mõlemad varustatud kokkukäiva kabaga.

Saksa politsei relvastuses on ka SIG-Saueri ründevintpüssi SG-551 spetsiaalsed politseimudelid. Bull-bup süsteemi relvi esindab Austria Steyr AUG A2.

Kõik Saksa politsei ründevintpüssid on kaliibriga 5,56x45 mm.

Sileraudsetest püssidest (lisa 8, tabel 48) kasutab Saksa politsei kaasaegseid pumppüsse kaliibriga cal .12. Enim kasutatakse tuntud Itaalia relvatehase Benelli toodangut. Mudelid M-3 Super 90 ja M-3T Super 90 võimaldavad tulistamist nii käsitsilaadimis- kui poolautomaatrežiimis, poolautomaatne M-4 Super 90 on mudeli M-3 edasiarendus.

Pumppüssid M-3T ja M-4 on varustatud kokkukäiva kabaga.

Esindatud on ka ameeriklaste relvatootja Remington oma pumppüssi Model 870PS politseimudeliga ning Heckler & Koch relvatehas oma vanemate pumppüssimudelitega HK-502 ja HK-512.

Pumppüsside peamine kasutaja Saksa politseis on eriuksus SEK.

Erinevate täpsuspüsside (lisa 8, tabel 49) valik Saksa politseis on muljetavaldav – koguni 23 relvamudelit. Peamiselt kasutatakse vintpüsse kaliibriga 7,62x51 mm. 2 relvamudelit on võimsama kaliibriga 8,6x70 mm, 2 relvamudelit on suurekaliibrilist 12,7x99 mm, poltlukuga täpsuspüss Saxonía SM-98 on kaliibriga 7,62x66B mm.

Terrorismivastane üksus GSG9 kasutab helisummutiga täpsuspüssi Heckler & Koch SL-9SD kaliibriga 7,62x37 mm ning sama firma populaarset poolautomaatset politseimudelit PSG-1 kaliibriga 7,62x51 mm. Lisaks nendele on GSG9 relvastuses tuntud Saksa relvafirma Mauser poltlukuga vintpüss Modell 66SP.

Kõik täpsuspüssid on varustatud harkjala ning vähemalt 6-korde suurendusega kvaliteetse optilise sihikuga. Enim erinevate kaliibritega mitmekesiseid täpsuspüsse on Saksa politsei eriuksuse SEK relvastuses.

Granaadiheitjatest (lisa 8, tabel 50) on Saksa politseis kasutusel sama tüüpi Heckler & Kochi granaadiheitja mis Eesti ja Soome politseilgi (HK69A1), millest võib järeldada, et tegemist on väga töökindla ja otstarbeka relvaga.

Granaadiheitjat kasutavad meie Julgestuspolitsei kiirreageerimistalitusega sarnanev nn märuliüksus Bereitschaftspolizei, samuti terrorismivastane üksuses GSG9 ning politsei eriuksus SEK.

Saksa politsei tugirelvade kohta on huvipakkuv fakt, et peale politsei eriuksuse kuulub sisuliselt tavapolitsei relvastusse ka täiskaliibriline kergekuulipilduja Heckler & Koch HK-11E (lisa 8, tabel 51). Konkreetsete relvamudelite erinevus seisneb selles, et ühe kuulipilduja varustamine padrunitega toimub lindiga (G8) ning teisel ketassalvest (G8A1).

Terrorismivastane eriuksus GSG9 on oma relvastusse võtnud lisaks muudele tugirelvadele tankivastase relva (lisa 8, tabel 52) Armbrust. See on MBB tehase kerge ühelasuline tankitõrjerelv, mille efektiivne laskekaugus on kuni 300 meetrit ja maksimaalseks võimalikuks laskekauguseks loetakse kuni 1500 meetrit. Seadeldis kaalub umbes 6,3 kg ja selle pikkus on 850 mm.

Kergetest tankivastastest relvadest on olnud juttu ka seoses Eesti politseiga. 2002.a. 09. augusti SL-Õhtuleht kirjutab, et eriuksus K-komando tahaks tulevikus oma arsenalit soetada ka tänavalahinguiks paslikud kergrakettrelvad. Tollase K-komando juhi Lembit Kolgi väitel oleks taoline relv tarvilik terroristide vastu võitlemiseks. Artiklist võib välja lugeda, et erivarustuse täiendamine on eelkõige seotud Eesti astumisega NATO'sse ning sellega kaasnevate ülesannete täitmisega, milliseks on ka terrorismivastane võitlus (Paas 2002).

1.4.Ülevaade Euroopa riikide politsei tugirelvadest

Euroopa riikide politsei tugirelvade ülevaatesse on kogutud kokku andmed 22 erineva maa politseijõudude kasutuses olevatest tugirelvadest. Nendeks riikideks on: Belgia, Prantsusmaa, Kreeka, Suurbritannia, Itaalia, Liechtenstein, Läti, Luksemburg, Holland, Norra, Austria, Poola, Portugal, Rumeenia, Venemaa, Šveits, Hispaania, Tšehhi, Türgi, Ukraina, Ungari ning Küpros (Metzner, Friedrich 2002:5-6).

Püstolkuulipildujatest (lisa 9, tabel 53) domineerib Euroopas Saksa firma Heckler & Koch oma 9x19 mm kaliibrilise MP-5 erinevate variatsioonidega (Metzner, Friedrich 2002:232).

Personaalsetest kaitserelvadest PDW (lisa 9, tabel 54) kasutavad Euroopa riikide erinevad politseijõud samasuguseid relvi mis Saksa politseigi - FN Herstal P-90 ning Heckler & Koch PDW (Metzner, Friedrich 2002:232).

Ründevintpüsside (lisa 9, tabel 55) levinuimaks kaliibriks on 5,56x45 mm. Ainult Vene päritolu relvad kasutavad teistsugust laskemoona – AK-74 padruneid kaliibriga 5,45x39 mm ning AKM-47 padruneid kaliibriga 7,62x39 mm.

Ründevintpüsside salved mahutavad peamiselt 30 padrunit. Raskeimateks relvadeks võib pidada pisut alla 4 kg kaaluvaid Heckler & Koch G-36K ning Kalašnikovi AKM-47 ründevintpüsse. Kergeim ründevintpüss Colt M-16A2 kaalub vähem kui 3 kg. Samas on viimati mainitud relv oma gabariitidelt pikim (Metzner, Friedrich 2002:232).

Sileraudsetest püssidest (lisa 9, tabel 56) leiavad Euroopa riikides politsei poolt kasutust

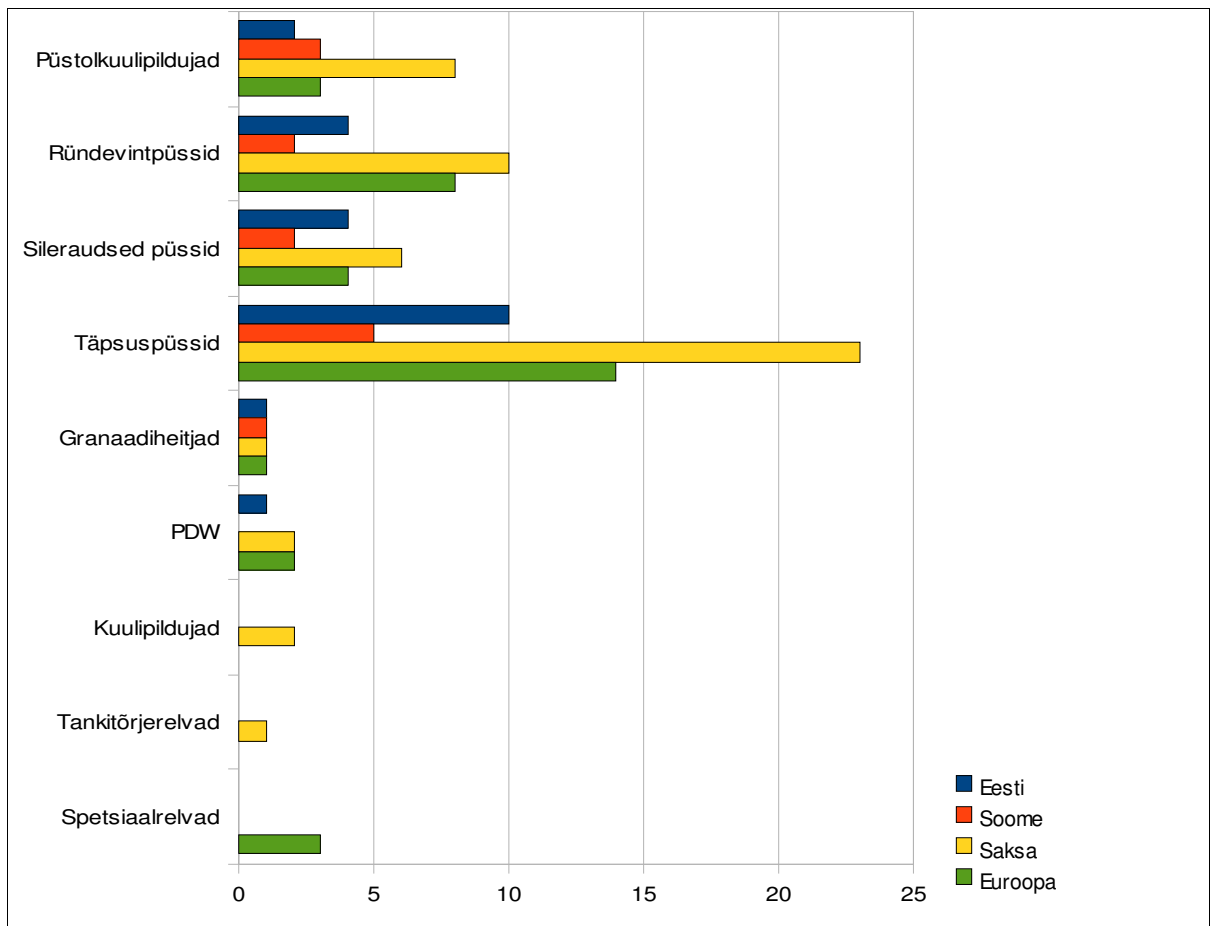
kõikide tuntud pumppüssivalmistajate tooted kaliibriga cal .12 ning torusalve mahtuvusega 7 padrunit. Pumppüsside kaalud jäävad vahemikku 2800-3350 grammi, pikkused vahemikku 985-1025 mm (Metzner, Friedrich 2002:233).

Täpsuspüssid (lisa 9, tabel 57) on kõikides peamistes kaliibrites. Mõnedes Euroopa riikides (enamasti endistes sotsialismimaades) on siiani kasutuses veel Vene päritolu täpsuspüss SVD kaliibriga 7,62x54R mm.

Eraldi äramärkimist väärib 5,56x45 mm kaliibriga SIG Arms täpsuspüss SSG-550 Sniper, mille sarnast relva Eesti politsei relvastuses hetkel ei ole. Nimetatud relv erineb teistest täpsuspüssidest ka suurema salvemahtuvuse poolest – kui enamus Euroopa politseijõudude poolt kasutatavad täpsuspüssid mahutavad 5-10 padrunit, siis SIG Arms 5,56x45 mm kaliibriga täpsuspüss kuni 20 padrunit (Metzner, Friedrich 2002:233).

Tabelis 58 (lisa 9) on toodud andmed mõningatest spetsiaalrelvadest. Arwen 37 on firma Enfield massirahutuste mahasurumisel kasutatav 5-lasulise trumliga relv, millega saab tulistada 37 mm mittesurmavaid laenguid. Heckler & Koch MZP-1 granaadiheitja on sarnane levinud 40-millimeetrisele granaadiheitjale HK-69A1. P-2A1 on firma Heckler & Koch ühelasuline raketipüstol. Heckler & Koch P-11 on spetsiaalselt vee all tulistamiseks mõeldud 5-lasuline püstol, mida kasutatakse eriüksuste poolt veealustes operatsioonides (Metzner, Friedrich 2002:233).

Üldjuhul on tänapäeval Euroopa riikide politseis tugirelvadena kasutusel üht tüüpi 9x19 mm püstolkuulipilduja, pumppüssid ning ründeinpüssid ja täpsuspüssid. Erineva kaliibriga relvamarkide ja -mudelite rohkus politseis teeb raskeks nii laskemoona kui ka relvastuse hankimise, hoolduse ja remondi ning politseiametnike koolituse politseiasutustes. Võimalikult standarditud relvastus võimaldab ressursse kasutada märksa efektiivsemalt ning lihtsam on korraldada ka koolitust (Kalev 2005:36).

Joonis 2. Kasutatavate tugirelvade struktuuride võrdlus

Joonis annab üsna hea ülevaate Eesti politsei tugirelvade kohta võrdluses teiste Euroopa riikide tugirelvadega. Selgub, et Saksa politsei on oma relvastuse võimekuselt Euroopa mastaabis esirinnas, esindatud on kõiki liiki tugirelvad mitmekesisel valikus. Eesti ja Soome politsei kasutuses olevate tugirelvade struktuur on sarnane, seejuures Eesti on Soomega võrreldes isegi mõnevõrra paremas seisus. Eesti politseil puuduvad erinevalt Saksa politseist kuulipildujad ja tankitõrjerelvad. Asjaolu võib olla seletatava sellega, et riikide suurused on märgatavalt erinevad, samuti on Eestis palju vähem eriüksusi, kelle relvastuse arsenalid tugirelvad peamiselt moodustavad.

Tähelepanuväärne on fakt, et püstolkuulipildujat Mini-Uzi ei kasutata mujal kui ainult Eesti politseis.

Kokkuvõtteks tuleb tõdeda, et Eesti politsei on oma kasutatavate tugirelvade struktuuri poolest üsna lähedane Euroopa keskmisele

2.LASKEINSTRUKTORITE KÜSITLUS

Peatükis käsitletakse politsei laskeinstruktorite kogemusi tugirelvade käsitlemisel, tuuakse välja positiivsed ja negatiivsed küljed iga kasutatud relva kohta, esitatakse arvamused teenistuses kasutusel olevatele tugirelvadele esitatavate nõuete kohta.

Selleks viidi autori poolt ajavahemikul 31.03.2008-04.04.2008 ning täiendavalt ajavahemikul 22.04.2009-28.04.2009 läbi küsitlus laskealase väljaõppega kokkupuutuvate politseiametnikega. Küsimustik saadeti meili teel 20 isikule, kes moodustavad Eesti politsei relvaasjatundjate tuumiku. Tehnilistel põhjustel ei jõudnud meil päralt 2 isikule, erinevatel põhjustel ei vastanud 6 isikut. Küsimustiku täitis ja tagastas 12 isikut ehk ligi 60 % küsitletutest.

2.1.Küsitluse eesmärgid

Küsitluse eesmärgiks oli iga kasutatud relva kohta positiivsete ja negatiivsete külgede väljatoomine lähtuvalt eelkõige praktilisest aspektist, et välja selgitada praktikute seisukohad tugirelvadele esitatavate nõuete kohta. Samuti oli küsitluse eesmärgiks teada saada, milliseid soovitusi annavad küsitletud tugirelvade valikul.

2.2.Küsitluse ülesehitus

Uurimismeetodiks oli ankeetküsitlus. Küsitluse läbiviimiseks koostati autori poolt 13 küsimusest koosnev ankeet (vaata lisa 1). Esimesele küsimusele oli vastamise hõlbustamiseks antud valik vastuseid. Ankeetküsitlus oli autori arvates sobivaim küsitletute arvamuste ning hinnangute väljaselgitamiseks. Küsitluse ülesehitus võimaldas kõigil vastajatel selgitada oma seisukohti.

Uurimuse objektiks olid eelkõige politseiasutuste laskeinstruktorid, kes autori arvates puutuvad igapäevaselt kõige rohkem kokku tugirelvadega, omavad pikaajalist relvakäsitsemiskogemust, orienteeruvad hästi erinevates relvatüüpides, samuti oskavad välja tuua relvade puudused, millega on kokku puutunud politseiametnike väljaõppeprotsessis ning teenistuses olles. Küsitletute arv oli 12.

2.3.Küsitluse tulemused ja analüüs

Küsitletavate seast uuriti milliseid relvaliike hõlmab mõiste tugirelv.

Enamus vastajatest arvas, et nimetatud mõiste alla kuuluvad püstolkuulipilduja ning pumppüss. Uuritavate seast 33,3 % lisasid loetelusse veel ründevintpüssi ning 83,3 % täpsuspüssi. Kõige vähem peeti tugirelvadeks kuulipildujat (8,3 % vastanutest) ning granaadiheitjat, -püstolit (16,7 % vastanutest).

Vastajate arvates hõlmab nimetus tugirelv kõiki (tuli)relvi, mis on teenistuspüstolitest mõõtnemelt suuremad (psühholoogiline efekt), suurema tulejõuga ning suurema salvemahtuvusega. Tugirelvi lastakse üldjuhul toelt või tuge kasutades, nendega on võimalik efektiivselt tabada kaugemal asetsevaid sihtmärke. Igapäevaselt teenistuses tugirelvi tavaliselt kaasas ei kanta.

Teise küsimusega uuriti millist liiki tugirelvi kasutatakse politseiasutustes.

Vastustest selgus, et kõikides politseiasutustes on kasutusel püstolkuulipilduja (Mini-Uzi) ja pumppüss. 66,7 % vastajaid nimetasid lisaks veel ründevintpüssi (AKS-74U). Peale Vene päritolu ründevintpüssi AKS-74U, mida peamiselt kasutatakse treeningutel, on mõnes politseiasutuses olemas veel üksikud AK-47 ja AK-74 tüüpi ründevintpüssid, kuid need ei leia praktilist kasutamist.

Ainult 25 % vastajatest kinnitas, et tema asutuses leiab kasutamist ka täpsuspüss (peamiselt SVD). See pole ka väga imekspandav, kuna Politseikooli relvastusalane põhiväljaõpe puudutab lisaks teenistuspüstolile veel ainult püstolkuulipilduja, ründevintpüssi ning pumppüssi ehitust ja käsitsemist. Täpsuspüsside kasutamine on eelkõige Keskkriminaalpolitsei ja Kaitsepolitsei pärusmaa, kuigi autorile teadolevalt on täpsuspüssid olemas kõigis politseiasutustes. Järelikult politseisnaiprite ettevalmistus ja valmisoleku tagamine politseiasutuste lõikes on erinev. Viimasel ajal on siiski pööratud

politseisnaiprite väljaõppele suuremat tähelepanu ka Julgestuspolitseis ning politseiprefektuurides kus praeguseks on olemas hea väljaõppe saanud politseiametnikud. Tähelepanuväärne on aga asjaolu, et näiteks Lääne Politseiprefektuur pole pidanud vajalikuks saata snaiprite täiendkoolitustele oma asutusest mitte ühtegi ametnikku.

Kolmanda küsimusega uuriti kas olemasolevad tugirelvad leiavad politseiasutustes piisavalt kasutamist.

Kõikide küsitletavate arvates ei leia olemasolevad tugirelvad politseiasutustes piisavalt kasutamist. Erandiks võib tuua Politseikooli, kus tugirelvi kasutati väljaõppel rohkem kui püstoleid. Põhjuseks see, et laskemoona oli püstolitele mõeldud moonast rohkem, samuti andis see õpilastele rohkelt positiivseid emotsioone, kuna pikemat vintrauda omava relvaga suurenes sihtmärgi tabamise tõenäosus märgatavalt ka kehvemal püstolilaskjal.

Mittekasutamise põhjustena toodi näiteks välja asjaolud, et osadel relvadel on laskemoon kallis, relvade kohta on vähe kasutusinfot, politseiametnike endi huvi tugirelvade kohta on vähene, samuti on puudus vastavatest harjutusaladest, -tiirudest, kus saaks tulistada pikematel distantsidel. Seega kokkuvõtlikult on tugirelvadealane väljaõpe vähene. Samuti on enamus tugirelvi vanad ja amortiseerunud. Väiksemates politseijaoskondades ei ole võimalust tugirelvade hoidmiseks, samuti puuduvad enamikes politseisõidukites vastavad kinnitused, kuhu saaks relvi näiteks teenistuse ajaks kinnitada.

16,7 % vastanute arvates tuleks lihtsustada patrullidele tugirelvade väljastamist ning võimalusel peaks peale süvendatud väljaõppe läbimist relvad kinnitama konkreetsetele politseiametnikele. See omakorda võib suurendada eelnimetatud politseiametnike huvi edasise väljaõppe vastu.

Pooled vastajad pidasid peamiseks põhjuseks ebapiisavat tugirelvaalast ettevalmistust, seda nii relva käsitlemise kohapealt, kui ka taktika ja psühholoogia kohapealt. Peeti võimalikuks, et mõnikord ei suudeta langetada vajalikke otsuseid, mis on seotud vajaliku jõukasutusmäära valimisega, samuti võidakse peljata hilisemat paberimäärimist, mis tõenäoliselt kaasneb tulirelva kasutamist nõudva intsidendiga.

Enamjaolt kasutavad tugirelvi oma töös kiirreageerimisüksused kurjategijate kinnipidamisel või muude eriülesannete täitmisel. Pumppüsse kasutatakse rohkem eriolukordades, näiteks massirahutuse ohu olukorras vastava politseioperatsiooni ajal.

Peamiseks põhjuseks Eesti politseis on süsteemi puudumine selle kohta, kellel tugirelvad kinnitada ning millistel puhkudel neid väljastada ja kasutada.

Neljanda küsimusega uuriti, kas vastajate arvates on erinevat liiki tugirelvi piisavalt.

Ka sellele küsimusele vastates leidsid 58,3 % vastanutest, et hetkel relvastuses olevatest erinevatest tugirelvaliikidest piisab politseis vajaminevate ülesannete täitmiseks täiesti. Vaid 8,3 % vastajatest arvas, et tugirelvade erinevaid liike on vähe, kuna paljud relvad on vanad ja amortiseerunud, seega vajaksid väljavahetamist. Eesti politseile ebasobivate relvadena nimetati püstolkuulipildujat Mini-Uzi ja AK ründevintpüsse. Ebapiisavaks peeti politseiasutuste varustamist granaadiheitjatega ja –laskemoonaga.

8,3 % vastanutest rõhutas asjaolu, et töökindluse ja vastupidavuse poolest on teistest peamistest tugirelvadest üle AKS-74U vaatamata oma vanusele ja kulumisastmele. Politseikoolis näiteks oli 90% pumppüssidest lööknõelad puruks – seega kasutuskõlbmatud, ning Mini-Uzidest oli 8 relvast töökorras vaid 2 relva ehk ainult 25% olemasolevatest relvadest.

Viienda küsimusega soovis autor teada saada millistest (tugi-)relvadest on küsitletute arvates kõige rohkem puudus.

Uuritavatest 66,7 % pidas väheseks pumppüsside hulka. Nendest 8,3 % rõhutas asjaolu, et oleks vaja just kaasaegseid taktikalisi lisasid nagu lambid, sihikud, salvepikendused. 8,3 % tõi peamiseks argumendiks suure valiku erinevat laskemoona (gaas, kummikuulid, raketid, haavlid, jms), samuti peeti pumppüssi efektiivseks ja ohutuks relvaks. Kasutusvaldkonnaks märgiti eelkõige sõidukite sundpeatamist.

16,7 % küsitletavatest juhtisid tähelepanu asjaolule, et puudus on korralikest relvadest, pidades sellega silmas relvade kvaliteeti ja töökindlust. Politseikoolis pidid paljud tugirelvad seisma relvaruumis ja ootama hetke, kuni leitakse rahalisi vahendeid nende remondiks. 8,3 % arvates on suurim puudus kaasaegsetest NATO laskemoonastandardil põhinevatest ründevintpüssidest ja püstolkuulipildujatest, pidades silmas eelkõige Saksa firma Heckler & Koch toodangut. Pakuti välja, et politseil võiks olla korraliku lisavarustusega püstolkuulipilduja HK MP-5 või mingi analoog, nimetati veel poolautomaatset karabiini. Märulipolitseile oleks eelkõige vaja mittetapvaid relvi. Tähtsuse järjekorras järjestati tugirelvad: püstolkuulipilduja, ründevintpüss, pumppüss, granaadiheitja, täpsuspüss. Järjestus võib muutuda vastavalt ohuhinnangule või eriülesandele.

Kõikidest vastustest jäi kõlama mõte, et peamiseks probleemiks peetakse relvastuse kaasajastamise puudulikust.

Kuues küsimus käsitles tugirelvade laskemoona.

Kõikide vastajate arvates on laskemoona teenistuse jaoks piisavalt, aga treeninguteks jääb vajaka kõikidel tugirelvaliikidel. Pooled vastajad pidasid piisavaks AKS-74U 5,45 mm laskemoona olemasolevaid laovaruseid, lisaks võiks olla trasseerkuule, soomustlābistavat laskemoona ning kõrgendatud läbitavusega moonna, mida saaks vajadusel kasutada näiteks veokite sundpeatamiseks (vastaja on ilmselt pidanud silmas tulistamist mootoris, mis pole aga seaduslikult lubatud).

Politseiasutustes on puudus granaadiheitja laskemoonast (valgus-, heli- ja gaasigranaadid) ning täpsuspüssi laskemoonast (erineva otstarbega padrunid: soomustlābistav AP jne).

8,3 % vastanute arvates võib tekkida laskemoona puudujāak suuremate politseioperatsioonide käigus. Näiteks 2007.a. nn aprillirahutuste ajal lõppesid selleks otstarbeks varutud padrunid otsa umbes 2 tunniga. 16,7 % arvates on kõige suurem puudus pumppüssi 12 kaliibrilisest laskemoonast, eriti eriotstarbelisest nagu kummikuulid, gaasipadrunid, heli- ja valguslaengud, samuti treeningute läbiviimiseks. Erineva laskemoona potentsiaali ei kasutata piisavalt āra.

Politseikoolis oli pumppüssile olemas nii kuuli kui haavleid sisaldavat laskemoona. Püstolkuulipilduja Mini-Uzi laskemoonal esines viga, et see andis sageli tōrkeid, mille põhjuseks padruni süütekapsli asetsemine liialt sūgaval padrunist. Täpsuspüssile SVD oli samuti piisavalt laskemoona, pigem oli puudus laskjatest, kes selle moonna āra kasutaks lasketiirus.

Üks uuritavatest tegi ettepaneku, et peaks lõpetama pliid ja elavhōbedat sisaldava laskemoona kasutamise ning minema üle syntox-moonale. Teiseks võiks kasutusele võtta püstolkuulipildujas ja püstolis kuuli, mis annaks kehasse lūhemal maal üle suurema energia ehk siis mille läbimōõt kehasse sissetungimisel suureneb.

Seitsmenda küsimusega selgitati vālja vastajate hinnangud praegu kasutusel olevate tugirelvade vastavusest tänapāevastele nōuetele.

Vastamise lihtsustamiseks oli koostatud tabel, kus esimeses veerus relva nimetus, keskmises veerus nimetatud relva positiivsed omadused ning viimases veerus negatiivset poolt iseloomustavad andmed. Vastajate poolt antud arvamused on ülevaatlikkuse huvides esitatud iga tugirelvaliigi kohta eraldi alljärgnevates tabelites.

Tabel 6. Püstolkuulipildujad

Relva nimetus	Positiivsed küljed	Negatiivsed küljed
Mini-Uzi	<ul style="list-style-type: none"> -hea kaherealine salv -piisavalt täpne kuni 50 m -hea relv lähivõitluseks -lihtne hooldada -reaalselt politseiasutustes olemas -laskemoona piisavalt -kompaktne, väike ja hästi kaasaskantav -töökindel -väiksem tulejõud, seega ohutum näiteks ruumides tegutsemisel -dioptersihikuga lihtsam sihtida -suhteliselt käepärane tule ümberseadur -mugav salvede ühendamise süsteem -standardmoon -ohutusnupp käepidemes -suur laskekiirus <p>Ühe vastaja arvates positiivseid külgi ei ole!?</p>	<ul style="list-style-type: none"> -sihik liikuva märgi laskmiseks halb -kehv lukukoja kaane küljes olev vinnastushoova kinnitus -padruneid „valiv”, tõrkeid esineb tihti (võibolla sellest, et palju on lastud) -kaalult raske -ebamugav käsitseda -raske luku tõttu annab ka kogunud laskuri käes tõrkeid -laskemoona läbistavusvõimsus väike -mõtekas lasta vaid üksiklaskudega -liiga kiire tuli automaatrežiimis -jäik taandurvedru ja ebamugav vinnastushoob raskendavad laadimist -tõrked külмага, halval puhastamisel, jne -väga suur tagasilöök ja seega halb täpsus saritulel ja kiirel laskmisel -ebamugav salve eemaldus 2 salve ühendamisel -ebakvaliteetne kanderihma kinnitus -väike ja ebamugav -aktiivsel kasutamisel amortiseerub (vinnastusnupp annab ära, tekivad söötmishäired – taandurmehanismi tõttu) -oskamatul käsitlemisel lõhub

		<p>käed</p> <p>-nõuab erilist laskeasendit ja -tehnikat, mis on erinev teistest analoogsetest relvadest</p> <p>-järjepideva kasutamise juures valangurežiimil tõrke tekkimise võimalus suur, relv mustub kiirelt</p> <p>-raske lisada lisaseadmeid</p> <p>-salved nõrgad, kui saab mahakukkumisel väikese löögi, siis hakkab andma tõrkeid</p>
H&K MP-5	<p>-hea, mugav ja töökindel</p> <p>-kvaliteetne ja täpne</p> <p>-laskmisel väga stabiilne, väga väike tagasilöökk, kerge lasta</p> <p>-hea tabavusega ja hea tulejõud</p> <p>-mugav tule ümberseadur, võimalik kasutada erinevaid tulerežiime (üksik-, kolmelasuline ja automaatrežiim)</p> <p>-võimalus lisada taktikalisi lisasid</p> <p>-lambi, punatäpi jms kasutamise valmidus</p> <p>-nii väljatõmmatav kui täiskaba, mugav ja ergonoomiline</p> <p>-suhteliselt väike ja kompaktne</p> <p>-dioptersihik</p> <p>-standardmoon ja seega palju erinevaid moonaliike</p> <p>-väike tulejõud ja seega ohutum ruumides ning väikestel distantsidel</p> <p>-mugav ja mitut kandmisvõimalust võimaldav kanderihm</p>	<p>-kõrge hind</p> <p>-väike tulejõud, lühikesed distantsid</p> <p>-ei sobi võitluses tugevama tulejõuga relva vastu või kuulivestis isiku vastu</p>

Tabel 7. Ründevintpüssid

Relva nimetus	Positiivsed küljed	Negatiivsed küljed
AKS-74U	<ul style="list-style-type: none"> -töökindel ja kompaktne -kurjategija „austab” -laskemoona hea läbivus -reaalselt politseiasutustes olemas -laskemoona piisavalt -hea tulejõud -suhteliselt väikesed gabariidid -lähidistantsidel (kuni 50 m) täpne -lihtne kasutada, paljud oskavad käsitseda -robustne -kerge kaal 	<ul style="list-style-type: none"> -kasutamiseks ainult lähidistantsidel (kuni 50 m), üle selle täpsus langeb tugevalt -politseis kasutusel olevatel relvadel puuduvad taktikalised lisaseadmed (summuti, sihikud, lambid), puudub võimalus lisada lisaseadmeid (eeldab mahukat ümberehitamist): punatäppsihik, lamp jne -rikošetiohu tõttu ei saa kasutada ruumides sees, linnatingimustes -ebastandardne, ohtlik laskemoon, moonavalik puudub, politseile ebasobiv -kaitseriiv paremal pool mistõttu peab selle käsitemiseks relva pöörama või päästmiskäe vabastama käepidemelt -kaitseriivi panek ja mahavõtmine võtab rohkem aega, kui moodsatel relvadel -lahtiste sihikute kasutamine vajab harjutamist ja esineb sihtimisvigu -kanderihmad ebamugavad ja ei sobi kõik kandmisviisid -valangu ja üksiklasu režiim võib segi minna kiirel tule ümberseaduri lülitamisel
H&K G-36	<ul style="list-style-type: none"> -hea, mugav ja töökindel -ülimumagav kaitseriivisüsteem -kvaliteetne ja täpne 	<ul style="list-style-type: none"> -kõrge hind -veidi suurte mõõtmetega -politseile sobivaimad Compact-

	<ul style="list-style-type: none"> -võimalus kinnitada taktikalisi lisasid -hea tabavusega ja hea tulejõud -NATO standard -standard sihikute ja lisaseadmete lisamise võimalus -laskmisel väga stabiilne, kerge lasta -kokkulükatav õlatugi -integreeritud 3x optiline sihik, mis tõstab sihikulist laskekaugust -valikuline tulerežiim (üksik-, kolmelasuline- ja automaatrežiim) -salved läbipaistvad, näeb ära laskemoona koguse salves -salvedel võimalus üksteise külge kinnitada, kiire ja lihtne salvevahetuse võimalus 	<ul style="list-style-type: none"> versioonid -ohulik suure tulejõu tõttu
--	--	---

Tabel 8. Pumppüssid

Relva nimetus	Positiivsed küljed	Negatiivsed küljed
pumpüss (erinevad)	<ul style="list-style-type: none"> -suur valik erinevat eriotstarbelist laskemoona (kummikuul, haavel, gaas, kuul, jne) -tugeva energiaga, moonal hea läbistamisvõimsus -erinevate situatsioonide jaoks asendamatu relv -parim relv sõidukite (sh veokite) sundpeatamiseks -väliselt efektne, näeb ohtlik välja ja mõjub preventiivselt -lihtne käsitseda, vähe tõrkeid -efektiivne loomade vastu ja asjade purustamisel (autod, ukсед, jne) -moon on odavam kui PARA moon!? -on olemas kompaktsmaid pumppüsse 	<ul style="list-style-type: none"> -pole taktikalisi lisasid (lambid) -suured gabariidid ja kohmakas, mistõttu halb kaasas kanda -väike salvemahtuvus -praktiliselt iga ülesande tarvis vajalik erinev laskemoon -võib tekitada põhjendamatult suurt kahju -ruumides nõuab erilist taktikat -väike laskekaugus (välja arvatud täiskuuliga) -vajadusel kiirelt vahetada laskemoona tüüpi tuleb relv eelnevalt tühjaks laadida

Tabel 9. Täpsuspüssid

Relva nimetus	Positiivsed küljed	Negatiivsed küljed
SVD	-töökindel -hea pikk vintraud -võimas laskemoon -politseiasutustes realselt olemas -laskemoona piisavalt -relva kerge kaal	-täpsus jätab soovida, kuulide hajuvus distantstil üle 300 m liiga suur, politseitööks pisut ebatäpne -moraalselt vananenud -optiline sihik nõrga suurendusega, kehv ja moraalselt vananenud -relva kergest kaalust on tingitud laskmisel liiga tugev tagasilöök -õlatugi liiga lühike, mistõttu tekib halb laskeasend ja püstiasendist laskmisel tõenäoline optikaga löök silma saada -puudub tugijalg
Tikka T3 Tactical	-hea püss politsei täpsuslaskurile -kerge, kompaktne ja töökindel	

Tabel 10. Granaadiheitjad

Relva nimetus	Positiivsed küljed	Negatiivsed küljed
HK-69A1	-suhteliselt tõhus	-puudus täpsem kasutusinfo -granaadid kallid ja defitsiitsed

Tabel 11. Muud relvad

Relva nimetus	Positiivsed küljed	Negatiivsed küljed
Walther G-22	<ul style="list-style-type: none"> -väike tagasilöök -kerge -piisav salvemahtuvus -lisaseadmete paigaldamise võimalus -väga hea teha taktikatreeninguid 	<ul style="list-style-type: none"> -sisetingimustes lastes tulevad püssirohu gaasid silma, sest relvalukk on kaba sees (Bull-bup süsteem)
MP-7	<ul style="list-style-type: none"> -kerge, väike, kompaktne, mugav kaasas kanda -kerge käsitseda -lisavarustuse kasutamise võimalus -moon võimeline läbistama kuulivesti, kuid väikese kaliibri tõttu ei läbista inimkeha, seega suhteliselt ohutu kolmandatele isikutele -laskemoona erineva otstarbega -ideaalne eriüksuse relv 	<ul style="list-style-type: none"> -väike laskekaugus -vajab lisaseadmeid

Kaheksanda küsimusega uuriti küsitletavate arvamusi selle kohta, millised tugirelvad vajaksid väljavahetamist või modifitseerimist.

16,7 % vastaja arvates võiks välja vahetada kõik olemasolevad tugirelvad ning uue tugirelva padrun peaks olema samas kaliibris teenistuspüstoliga, nt püstolkuulipilduja MP-5. See peaks tagama parema logistika laskemoona kohapealt.

Uuritavatest 66,7 % olid ühel meelel sellega, et ründevintpüss AKS-74U ning püstolkuulipilduja Mini-Uzi ei ole sobilikud politseitöök, kuna 5,54 mm vene päritolu laskemoona kasutamine ei ole eriti otstarbekas seoses padrunit suure rikošetti minemise võimalusega ning Mini-Uzi puhul pole võimalik praktiliselt tulistada valangutega. Enamik püstolkuulipildujaid ja ründevintpüsse on vanemad kui 15 aastat ning aktiivse kasutamise tagajärjel amortiseerunud. Mõlema relva täiustamisel lisaseadmetega pole mõtet eelkõige raha ja ajakulu pärast.

16,7 % vastanutest arvas, et vene päritolu täpsuspüssid SVD on nii moraalselt kui füüsiliselt vananenud, aga need moodustavad siiski suurema osa politsei käes olevatest täpsuspüssidest, seega vajaksid vahetamist kaasaegsemate vastu. Olemasolevatest

täpsuspüssidest vajaks Lõuna Politseiprefektuuri täpsuspüss Remington 700 võimsama suurendusega optilist sihikut.

Tugirelvade modifitseerimist pidas võimalikuks ainult 16,7 % vastanutest, kelle arvates vajaksid lisaseadmeid (lisakäepide, punatäpp/hologrammsihik, lamp, summuti, taktikaline kanderihm) nii AKS-74U, Mini-Uzi kui pumppüssid.

Pooled vastajatest pidas vajalikuks lisada, et väljavahetamist vajaksid ka moraalselt vananenud, väikse salvemahtuvusega ning nõrga padruniga teenistuspüstolid PM.

Üheksanda küsimusega selgitati kas olemasolevaid tugirelvi on politseiasutustes kuidagi kaasajastatud.

Kõikide vastajate väitel pole politseiasutustes tugirelvi lisaseadmetega täiendatud. Eranditeks võib lugeda Julgestuspolitseid ja Põhja Politseiprefektuuri.

Julgestuspolitsei paarile ründevintpüssile AKS-74 ja AKS-74U on paigaldatud vene päritolu kollimaatorsihikud. Kuid need relvad polnud mõeldud igapäevaseks politseiteenistuseks, vaid edukaks osalemiseks sõjalis-sportlikul patrullvõistlusel Erna.

Põhja Politseiprefektuuris on kümnekonnale püstolkuulipildujatele Mini-Uzi lisatud lambihoidjad ja taktikaline kanderihm, paarile pumppüssile lisatud kanderihmad, lisapadrunit hoidjad, reguleeritav õlatugi ning salvepikendus.

Kümnenda küsimuse sisu seisnes vähemalt 5 peamise kriteeriumi nimetamises, millele peaks vastama kaasaegne politsei tugirelv. Vastuste kokkuvõtte on autori poolt esitatud eraldi peatükina (vt järgmine peatükk).

Üheteistkümnenda küsimusega selgitati vastajate arvamusi koos põhjendustega selle kohta, milliseid relvi peetakse hetkel parimateks valikuteks erinevate tugirelvaliikide lõikes.

Analoogselt seitsmenda küsimusega oli koostatud tabel, kus esimeses veerus oli toodud relva liik, keskmisse veergu sai kirjutada relva nimetuse või mudeli ning viimane veerg oli mõeldud põhjenduste jaoks. Alljärgnevatel tabelitel on tugirelvaliikide lõikes ära toodud vastused koos arvamustega.

Ainult üks küsitletutest ei pidanud ennast piisavalt pädevaks, et sellele küsimusele vastata. Ühe vastanu arvates oli tabelit raske kui mitte võimatu täita, kuna võrdlusmaterjal puudub. Objektivse tulemi saamiseks peaks sarnaselt 2004. aastal läbiviidud teenistuspüstolite testimisele viima läbi erinevate tugirelvade testimise.

Tabel 12. Püstolkuulipildujad

Relva nimetus	Põhjendus
MP-5	<ul style="list-style-type: none"> -palju erinevaid modifikatsioone -laiialdaselt kasutusel välisriikide relvastuses -mugav, töökindel ja täpne -head laskeomadused -võimalus kasutada lisaseadmeid -K-poiste käes on ennast igal juhul õigustanud -ainukeseks miinus on kõrge hind -ei ole paremat proovinud!? -paljudes riikides juba proovitud ja tõestanud oma olemust -maailmas on juba pikk kasutuspraktika, on tõestanud oma töökindlust ja kasutusmugavust
MP-7	<ul style="list-style-type: none"> -sobiv eriüksustele -laiialdaselt kasutusel välisriikides -võimalus kasutada lisaseadmeid -mugav, töökindel ja täpne -K-poiste käes on ennast igal juhul õigustanud -ainukeseks miinuseks on kõrge hind -oma kompaktsuse tõttu eriüksustes leiab see relv üha enam populaarsust
Mini-Uzi	<ul style="list-style-type: none"> -reaalselt politseil olemas (ilmselt järgmised 10 aastat)

Tabel 13. Ründe vintpüssid

Relva nimetus	Põhjendus
G-36	<ul style="list-style-type: none"> -mugav ja töökindel -reguleeritava pikkusega ja kokkulükatav kaba -head laskeomadused -võimalus kasutada lisatarvikuid -ei ole paremat proovinud!? -eelmisses tabelis positiivsete külgede all kirjelduses välja toodud -laskmisel väga stabiilne, kerge lasta -lisaseadmete kinnitamise võimalus

	<ul style="list-style-type: none"> -integreeritud 3x optiline sihik, mis tõstab sihikulist laskekaugust -valikuline tulerežiim (üksik-, kolmelasuline- ja automaatrežiim) -salved läbipaistvad, näeb ära laskemoona koguse salves -salvedel võimalus üksteise külge kinnitada, kiire ja lihtne salvevahetuse võimalus
Galil AR	<ul style="list-style-type: none"> -kaitseväes kasutusel -lihtne korraldada sihikute ja lisaseadmete hankimist -relvad saaks politsei ilmselt tasuta -käsitsemist on paljud politseinikud õppinud ajateenistuses või Kaitseliidus

Tabel 14. Pumppüssid

Relva nimetus	Põhjendus
Remington, Mossberg (erinevad mudelid)	<ul style="list-style-type: none"> -pätklipuust kaba -torusalve mahub piisavalt laskemoona -kvaliteetsed ja töökindlad relvad -suur valik erinevat laskemoona
Winchester Defender 1300	<ul style="list-style-type: none"> -kvaliteetne ja laiemalt kasutuses -võimalik hankida erinevaid lisaseadmeid
erinevad	-peaasi, et ei oleks kusagil arengumaades toodetud
Remington 870 (Express)	<ul style="list-style-type: none"> -kompaktsus ja taktikaliselt lihtsam kasutada -väga töökindel -relval on peal sihik -head modifitseerimisvõimalused

Tabel 15. Täpsuspüssid

Relva nimetus	Põhjendus
Sako TRG-22 või TRG-42	<ul style="list-style-type: none"> -väga hea ja kvaliteetne püss -peale püssi on olulisem osa sihikul, seega pole vahe milline su relva raud on, oluline on see milline optika sul peal on -täpne ja võimas relv, millega on võimalik täita kõiki snaipriülesandeid

Tikka T3 Tactical	-kvaliteetne, mugav ja töökindel -pea sama kvaliteet kui Sako'l, kuid hind 2 korda madalam -tehas asub Soomes, mistõttu hooldus ja lisade komplekteerimine kiirelt teostatav -vastab snaiprirelvadele esitatud põhilistele nõuetele
--------------------------	--

Tabel 16. Granaadiheitjad

Relva nimetus	Põhjendus
HK 69A1	-töötab -vajalik erioperatsioonide läbiviimiseks
Carl Gustaf	-võimaldab lasta nii kild-, valgus- kui ka soomustlähbistavat granaati erinevates ülesannetes -politsei oleks võimalik saada Kaitseväelt ilmselt tasuta -reaalselt olemas erinevat laskemoona -väljaõppematerjalid Eesti keeles
Googer	
Sig-Sauer	-vajalik erioperatsioonide läbiviimiseks

Tabel 17. Muud relvad

Relva nimetus	Põhjendus
Taser X-26	-elektrišokirelv!?
kergekuulipilduja	-operatsioonides ja eriolukordades katterelvana kasutamiseks (mereoperatsioonid)

Kaheteistkümnenda ja kolmeteistkümnenda küsimusega soovis autor teada saada küsitletute politseiametnikuna töötamise staaži ning täpsustada perioodi, kui kaua vastajad omavad süvendatud kokkupuudet relvastuse ja laskealase väljaõppega.

Ainult 8,3 % küsitletu staaž politseiametnikuna oli vähem kui 5 aastat, täpsemalt 4. 25 % küsitletutest olid politseinikuna töötanud 5-10 aastat, 41,7 % vahemikus 10-15 aastat ning

25 % staaž politseiametnikuna oli üle 15 aasta.

41,7 % küsitletutest omasid laskeinstruktori kvalifikatsiooni vähem või võrdselt 5 aastaga.

33,3 % küsitletu staaž jäi vahemikku 5-10 aastat ning 16,7 % küsitletu staaž oli pikem kui 10 aastat, täpsemalt 13 ja 17 aastat.

Ainult üks küsitletutest ei omanud laskeinstruktori väljaõpet.

2.4. Tugirelvadele esitatavad nõuded

Laskeinstruktorite hulgas läbiviidud küsitluse põhjal saab välja tuua peamised kriteeriumid, millele peaks vastama kaasaegne politsei tugirelv:

1. Relv peab kasutama laialt levinud NATO laskemoona – püstolkuulipilduja kaliibriga 9x19 mm, ründevispüss kaliibriga 5,56x45 mm, sileraudne püss kaliibriga cal .12, täpsuspüss kaliibriga 7,62x51 mm, 8,6x70 mm ning 12,7x99 mm;

2. Relv peab olema töökindel ja tehniliselt vastupidav – tugirelv peab toimima laitmatult väga erinevates ilmastikutingimustes;

3. Relv peab olema kerge – tänapäeval on eelistatud erinevad polümeerimaterjalid ja plastik, mis aitavad oluliselt vähendada tugirelva massi;

4. Relv peab olema heade laskeomadustega ja täpne – tugirelval peab olema võimalikult väike tagasilöökk, sihikuna on eelistatud dioptersihik. Täpsuse suurendamiseks hologramm- või punatäppsihik. Laskeomadusi saab hinnata peamiselt erinevate testlaskmistega;

5. Relv peab olema käepärane ja paraja suurusega – tugirelva suurus sõltub konkreetsest mudelist, aga kindlasti peab relva saama seadistada vastavalt igale konkreetsele kasutajale;

6. Relv peab olema kompaktne – tugirelva kaba peab võimalusel kokku käima kas küljele või olema kokkulükatav;

7. Relva peab olema mugav ja lihtne käsitseda – subjektiivne omadus, mis on sõltuvuses

konkreetses kasutajas;

8. Relva peab olema võimalik kasutada nii parema- kui vasakukäelisel – see tähendab, et kaitseriiv peaks asuma tugirelva mõlemal küljel ning tugirelva (eelkõige kaba) ehitus peaks olema universaalne või lihtsalt ümberseadistatav, optiline sihik peab paiknema püssi peal mitte ühel küljel;

9. Relva kasutamine peab olema efektiivne vastavalt eesmärgile – tabamistäpsus peab vastama tugirelva kasutamise distantsile;

10. Relv peab võimaldama tulistada erinevates laskerežiimides – nendeks on üksiklask, 3-lasuline valang ning valang;

11. Relvale peab olema võimalus paigaldada vajadusel laia valikut lisa- ning sihtimiseadmeid – tugirelva peab olema varustatud picatinny-liistuga erinevate lisaseadmete kiireks kinnitamiseks ja äravõtmiseks;

12. Relval peab olema küljes lamp või hämaras helendavad sihikud – Eestis on enamus ajast hämar või pime;

13. Relval peavad olema korralikud kanderihmad – taktikaline kanderihm võimaldab kasutada tugirelva erinevaid kandmisviise;

14. Relv peab olema piisava salvemahtuvusega - pumppüssil kuni 10 padrunit, püstolkuulipildujal ja ründe vintpüssil vähemalt 30 padrunit;

15. Relva hooldamine peab olema lihtne ning varuosad kättesaadavad – tugirelva soetamisel peab sellega kaasnema piisav kogus varuosasid ning tehniline abi kohapeal;

16. Laskemoon peab olema kvaliteetne, et ei esineks tõrkeid – eelistatult peab kasutama tuntud firmade toodangut, mis tagavad oma tehastes piisava kvaliteedikontrolli;

17. Laskemoona valik peab olema võimalikult mitmekesine – eelkõige puudutab see sileraudseid püsse, samuti granaadiheitjaid.

2.5.Soovitused Eesti politsei tugirelva valikuks

NATO riigile omaselt tuleb relvastuses üle minna maailmas levinud padrunikaliibritele (näiteks 5,56x45 mm, 7,62x51 mm, 9x19 mm, jne). Kriteeriumiks ei saa seada ainult ühte kindlat kaliibrit, sest sõltuvalt olukorrast on vaja erineva tulejõuga tugirelva. Tugirelvad peaksid olema mugavad ja ohutud käsitseda, tehnika arenedes võimalikult kaasaegsemad, mujal politseijõududes laialdaselt kasutamist leidnud.

Politseiprefektuuride tasemel vajaksid välja vahetamist enamik amortiseerunud ja moraalselt vananenud Vene päritolu ründevintpüsse AKS-74U, samuti täpsuspüssid SVD. Vastavate ressursside olemasolul tuleks tehniliselt korras tugirelvadele paigaldada külge lambid, kanderihmad, vastavalt vajadusele ja kasutamise ajale erinevaid tänapäevaseid sihtimiseadmeid (optiline-, punatäpp-, laser- või hologrammsihik).

Massirahutuste ohjamiseks valmisoleku tagamiseks on politseiasutuste juurde moodustatud regionaalsed tugiüksused vajalik varustada granaadiheitjatega ja eriotstarbeliste granaatidega. Sama eesmärgi nimel tuleb olemasolevatele pumppüssidele varuda piisavas koguses mittetapvat laskemoona (kummikuule ja kineetilise laenguga mittetapvaid pihtamislauenguid).

Korrastada tuleb tugirelvade käitlemise süsteemi, eelkõige mis puudutab tugirelvade kinnitamist konkreetsele politseiametnikule kes on saanud vastava väljaõppe.

Relvastusalane töö Eesti politseis peab olema pikaajaline ja läbimõeldud, vajadusel tuleb kaasata vastava eriala spetsialiste teistest asutustest. Vajalik on jälgida arenguid teiste riikide politseijõudude relvastuses, eelkõige suuremates Euroopa riikides kus on kasutada märgatavalt suuremad ressursid.

KOKKUVÕTE

Uurimustöö eesmärgiks oli anda hinnang Eesti politsei kasutuses olevatele erinevatele tugirelvadele, võrrelda neid teiste Euroopa riikide politsei tugirelvadega ning tuua välja soovitused tugirelvade kohta.

Eesti politseis kannavad ja kasutavad tugirelvi põhiliselt politseiasutuste kiirreageerijad, eriüksus K-komando ja Kaitsepolitsei taktikaline üksus. Sama tendentsi võib täheldada teiste Euroopa riikide politseijõududes. Tavapolitseinike käes on enamikes riikides püstolkuulipildujate ja ründevintpüsside poolautomaatsed variandid, millel puudub valanguga tulistamise võimalus. Automaattule kasutamise piiramine on eelkõige seotud eriüksuste liikmete tugirelva käsitlemise alase põhjalikuma ettevalmistusega, sisuliselt on püstolkuulipilduja või ründevintpüss eriüksuse politseiametniku jaoks põhirelv.

Uurimistulemustest selgus, et Eesti politsei kasutuses olevate tugirelvade struktuur liigiti on sarnane teiste Euroopa riikidega, eelkõige Soome politsei omaga. Saksa politseiga võrreldes on erinevused palju suuremad, mõnda liiki tugirelvi Eesti politseil hetkel relvastuses ei olegi. Põhjuseks võib pidada riikide erinevat suurust ning erinevate eriüksuste rohkest Saksa politseis. Võrdluses Euroopa erinevate riikidega on Eesti politsei oma kasutatavate tugirelvade struktuuri poolest üsna lähedane Euroopa keskmisele

Uurimustöös püstitatud hüpotees leidis kinnitust osaliselt. Eesti politsei relvastuses olevad erinevat liiki tugirelvad suures osas on vastavuses tänapäevastele nõuetele.

Eesti politseile ebasobivateks peetakse hetkel kõigi politseiasutuste relvastuses olevaid püstolkuulipildujat Mini-Uzi ning vene päritolu ründevintpüsse AKS-74U. Väiksemaid puudujääke esineb kõikide tugirelvaliikide lõikes. Kõik kaasaegsed tugirelvamudelid vastavad politseitöö spetsiifilistele vajadustele. Relvastust on uuendatud vastavalt olemasolevatele võimalustele. Heas seisus on politsei eriüksuste relvastus, kus on esindatud enamik tuntud relvatootjad oma parimate relvamudelitega. Võib kinnitada, et politsei eriüksuste teenistusrelvade hankeid on tehtud lähtuvalt töö eripärast ning teenistuslikust vajadusest. Muus osas vajab süsteem ülevaatamist.

VÕÕRKEELNE KOKKUVÕTE

Резюме

Выпускная работа Янара Саарнийта (2009) написана на тему „Поиск оптимального для полиции Эстонии оружия поддержки“.

Объектом исследования является полицейское оружие поддержки, предметом исследования является оружие поддержки, находящееся на вооружении полиции Эстонии. Тема выпускной работы актуальна, так как данная область по сравнению со служебными пистолетами полиции рассматривалась недостаточно.

Целью исследования является анализ оружия поддержки, находящегося на вооружении полиции Эстонии, выявление его положительных и отрицательных сторон. Также сравнение оружия поддержки полиции Эстонии с оружием поддержки полиции других государств Европы и оценка соответствия имеющегося оружия поддержки полицейской работе.

В выпускной работе выделены основные критерии современного полицейского оружия поддержки.

Среди инструкторов по стрельбе проведён анкетный опрос и проанализированы его результаты.

Автор работы считает, что исследование выполнило свою задачу. Изложенные в работе рекомендации по выбору для полиции Эстонии оружия поддержки дадут новые идеи для осуществления в будущем поставок вооружения.

KASUTATUD KIRJANDUS

- 1.Fedosejev, S. L. 2003. Snaiperskie vintovki. Moskva, AST.
- 2.Filippov, J., Ranne, R. 2004. Julm juubel. Eesti Ekspress, 16.12.2004.
- 3.Gangarosa, G. Jr. 2001. Heckler & Koch – Armorers Of The Free World. Stoeger Publishing Company.
- 4.Haugen, M. 2005. Caliber Selection For Sniping. Remington MPD, Division Article 2005.05MH.
- 5.Heinz, E. 2003. Jabloko razdora. Karabinõ pod pistoletnoi patron na baze MP5. Kalašnikov. Oružie, boepripasõ, snarjaženie. 12, 30.
- 6.Kalev, A. 2003. Politseinik tulejoonel. Tallinn, Politseiamet.
- 7.Kalev, A. 2005. Uue teenistuspüstoli valikul. Politseileht, jaanuar.
- 8.Kirotar, H. 2003. Soome politsei parima tugirelva otsingul. Politseileht, august.
- 9.Kirotar, H. 2003. Eesti politsei praktikute arvamus. Politseileht, august.
- 10.Kirotar, H. 2005. Soome politsei eriüksus patrullib Helsingis. Politseileht, jaanuar.
- 11.Kirotar, H. 2007. Täpsuspüsside minevik ja olevik Kaitseliidus. Kaitse Kodu, nr 5.
- 12.Loide, R.-K. 2006. Püstolkuulipildujad. Horisont, nr 3.
- 13.Metzner, F. B., Friedrich, J. 2002. Polizei-Sondereinheiten Europas. Stuttgart, Motorbuch Verlag.
- 14.Paas, K. 2002. K-komando tahab osta 800000 krooni maksvaid snaipripüsse. SL Õhtuleht, 09.08.2002.
- 15.Plaster, J. L. 2006. The Ultimate Sniper: An Advanced Training Manual For Military And Police Snipers. Paladin Press.
- 16.Popenker, M. R. 2004. Šturmovõje vintovki mira. Moskva, AST.
- 17.Sassian, J. 2003. Teenistusrelv: Lasketeooria ja püstolist laskmine. Tallinn, Sisekaitseakadeemia.
- 18.Suuroja, T. 1999. Tulevikurelv – bull-pup. Kaitse Kodu, september.
- 19.Rjazanov, O. 2000. Russkaja snaiperka kak ona est. Soldat Udachi. 2 (65).

Internetiallikad

- 1.<http://www.personaldefenceweapons.com>
- 2.http://worldinventory.googlepages.com/wiw_eu_estonia

3.http://worldinventory.googlepages.com/wiw_eu_finland

4.http://worldinventory.googlepages.com/wiw_eu_germany

Normatiivmaterjalid

1.Kaitseliidu liikmete poolt Kaitseliidu ja kaitseliitlaste isiklike relvade, laskemoona ja erivahendite politseitegevuses osalemisel kasutamise kord. 2004. Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu.

2.Politseiseadus.

3.Politsei teenistusrelvade, laskemoona ja erivahendite käitlemise kord. 2003. Politseipeadirektori käskkiri nr 5.

4.Politseivaldkonna prioriteetsed arengusuunad aastani 2006. 2001. Tallinn, Siseministeerium.

LISAD

LISA 1. KASUTATAV KÜSIMUSTIK

Tere!

Kirjutan Sisekaitseakadeemia edukaks lõpetamiseks lõputööd teemal "Eesti politseile optimaalse tugirelva leidmine".

Töö eesmärgiks on anda ülevaade Eesti politseis hetkel kasutusel olevatest tugirelvadest, selgitada välja nende head ja halvad küljed, tuua välja kriteeriumid ja praktilised soovitusel võimalike uute relvamudelite jaoks.

Töö ühe osana olen planeerinud küsitluse läbiviimise laskeinstruktorite/relvuritega. Selleks palun Teil leida pisut aega ning vastata juuredelostatud küsimustele.

Vastuseid ootan tagasi hiljemalt 04. aprilliks 2008 (24. aprilliks 2009).

Lugupidamisega,

Lugupidamisega,

Janar Saarniit

1. Milliseid relvaliike hõlmab Teie arvates mõiste „tugirelv“ (näit. ründevintpüss, pumppüss, püstolkuulipilduja, täpsuspüss, granaadiheitja, vms)?

2. Millist liiki tugirelvi kasutatakse Teie asutuses?

3. Kas olemasolevad tugirelvad leiavad Teie arvates piisavalt kasutamist? Miks?

4. Kas erinevaid tugirelvaliike on Teie arvates piisavalt, vähe või palju?

5. Millistest relvadest on kõige suurem puudus?

6. Kas erinevat laskemoona tugirelvadele on piisavalt? Mida võiks rohkem olla?

7. Kas praegu kasutusel olevad tugirelvad vastavad Teie arvates tänapäevastele nõuetele?

Millised on iga Teile tuntud relva peamised positiivsed/negatiivsed küljed?

Relva nimetus	Positiivsed küljed	Negatiivsed küljed
AKS-74U		
Mini-Uzi		
täpsuspüss SVD		
H&K MP-5		
H&K G-36		
pumppüss		
muud relvad		

8. Millised relvad vajaksid Teile arvates väljavahetamist/modifitseerimist ning miks?

9. Kas Teile asutuses on üritatud olemasolevaid tugirelvi kuidagi kaasajastada (näit. paigaldatud lisaseadmeid, vms)?

10. Millised oleksid peamised kriteeriumid, millele peaks vastama kaasaegne politsei tugirelv (nimetage vähemalt 5 omadust)?

11. Milline oleks Teile arvates hetkel parim relvavalik erinevate tugirelvaliikide lõikes? Põhjendage oma valikut.

Relva liik	Relva nimetus/mudel	Põhjendus
püstolkuulipilduja		
pumppüss		
ründevintpüss		
täpsuspüss		
granaadiheitja		
muu relv		

12. Milline on Teile staaž politseiametnikuna?

13. Milline on Teile staaž laskeinstruktorina/relvurina?

LISA 2. PÜSTOLKUULIPILDUJATE TAKTIKALIS-TEHNILISED ANDMED

Tabel 18. Püstolkuulipilduja Mini-Uzi taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	9x19 mm
Üldpikkus	600 mm
Pikkus kokkupandud kabaga	360 mm
Vintraua pikkus	197 mm
Kaal	2650-3150 g
Salvemahtuvus	20, 25 või 32 padrunit
Laskekiirus	950 lasku minutis
Efektiivne laskekaugus	100-150 m
Kuuli algkiirus	ca 350 m/s
Sihiku tüüp	dioppter

Tabel 19. Püstolkuulipilduja Heckler & Koch MP-5A3 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	9x19 mm
Üldpikkus	660-700 mm
Pikkus kokkupandud kabaga	490-550 mm
Vintraua pikkus	225 mm
Kaal	2880-3080 g
Salvemahtuvus	15 või 30 padrunit
Laskekiirus	800 lasku minutis
Efektiivne laskekaugus	150-200 m
Kuuli algkiirus	ca 400 m/s
Sihiku tüüp	dioppter

Tabel 20. Püstolkuulipilduja (PDW) Heckler & Koch MP-7 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	4,6x30 mm
Pikkus kokkupandud kabaga	340 mm
Vintraua pikkus	180 mm
Kaal	1200-1540 g
Salvemahtuvus	20 või 40 padrunit
Laskekiirus	950 lasku minutis
Efekttiivne laskekaugus	200 m
Kuuli algkiirus	ca 725 m/s
Sihiku tüüp	kirp-sälk

LISA 3. RÜNDEVINTPÜSSIDE TAKTIKALIS-TEHNILISED ANDMED

Tabel 21. Ründe vintpüssi AKS-74U taktikal is-tehnilised andmed

Kaliiber	5,45x39 mm
Üldpikkus	730-735 mm
Pikkus kokkupandud kabaga	490 mm
Vintraua pikkus	200-210 mm
Kaal	2485-2710 g
Salvemahtuvus	20 või 30 padrunit
Laskekiirus	600-735 lasku minutis
Efekt iivne laskekaugus	350-500 m
Kuuli algkiirus	735-800 m/s
Sihiku tüüp	kirp-sälk

Tabel 22. Ründe vintpüssi Heckler & Koch G-36K taktikal is-tehnilised andmed

Kaliiber	5,56x45 mm
Üldpikkus	998-1000 mm
Pikkus kokkupandud kabaga	757-758 mm
Vintraua pikkus	480 mm
Kaal	3310-4100 g
Salvemahtuvus	30 padrunit
Laskekiirus	750 lasku minutis
Efekt iivne laskekaugus	800 m
Kuuli algkiirus	ca 925 m/s
Sihiku tüüp	1,5 x optiline sihik

Tabel 23. Ründevintpüssi Steyr AUG taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	5,56x45 mm
Üldpikkus	689-892 mm
Vintraua pikkus	407-621 mm
Kaal	3500-3860 g
Salvemahtuvus	30 või 40 padrunit
Laskekiirus	650 lasku minutis
Efektiiivne laskekaugus	400 m
Kuuli algkiirus	950-970 m/s
Sihiku tüüp	1,5x optiline sihik

Tabel 24. Ründevintpüssi SIG SG-551 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	5,56x45 mm
Üldpikkus	833-1000 mm
Pikkus kokkupandud kabaga	607 mm
Vintraua pikkus	363-533 mm
Kaal	3300-4310 g
Salvemahtuvus	20 või 30 padrunit
Laskekiirus	700 lasku minutis
Efektiiivne laskekaugus	300 m
Kuuli algkiirus	ca 900 m/s
Sihiku tüüp	dioptr

LISA 4. SILERAUDSETE PÜSSIDE TAKTIKALIS-TEHNILISED ANDMED

Tabel 25. Pomppüssi Mossberg 500 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	12
Üldpikkus	ca 958 mm
Relvaraua pikkus	470 mm
Kaal	2950 g
Torusalve mahtuvus	6 padrunit

Tabel 26. Pomppüssi Winchester Model 1300 Defender taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	12
Ülpikkus	ca 8100 mm
Relvaraua pikkus	460 mm
Kaal	2900 g
Torusalve mahtuvus	8 padrunit

Tabel 27. Pomppüssi Remington 870 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	12
Üldpikkus	ca 978 mm
Relvaraua pikkus	457 mm
Kaal	3000-3500 g
Torusalve mahtuvus	7 või 8 padrunit

Tabel 28. Sileraudse püssi USAS-12 taktikalised tehnilised andmed

Kaliiber	12
Süsteem	poolautomaatne
Üldpikkus	960 mm
Relvaraua pikkus	460 mm
Kaal	5500-6200 g
Salvemahtuvus	10 või 20 padrunit
Laskekiirus	ca 200 lasku minutis

LISA 5. TÄPSUSPÜSSIDE TAKTIKALIS-TEHNILISED ANDMED

Tabel 29. Täpsuspüssi SVD taktikalised andmed

Kaliiber	7,62x54R mm
Süsteem	poolautomaatne
Üldpikkus	1225 mm
Vintraua pikkus	610-620 mm
Kaal	ca 4310 g
Salvemahtuvus	10 padrunit
Efektiivne laskekaugus	kuni 500 m
Optiline sihik	PSO-1 4x24 mm
Täpsus	1,5-2 MOA täpsusmoonaga

Tabel 30. Täpsuspüssi Galil Sniper taktikalised andmed

Kaliiber	7,62x51
Süsteem	poolautomaatne
Üldpikkus	1115-1120 mm
Pikkus kokkupandud kabaga	840-845 mm
Vintraua pikkus	508 mm
Kaal	6400-8200 g
Salvemahtuvus	20 või 25 padrunit
Efektiivne laskekaugus	kuni 600 m
Optiline sihik	Nimrod 6x40 mm
Täpsus	1,5-2 MOA täpsusmoonaga

Tabel 31. Täpsuspüssi Heckler & Koch PSG-1 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	7,62x51 mm
Süsteem	poolautomaatne
Üldpikkus	1208 mm
Vintraua pikkus	650 mm
Kaal	8100-9100 g
Salvemahtuvus	5 või 20 padrunit
Efektiiivne laskekaugus	kuni 600 m
Optiline sihik	Hendsoldt 6x42 mm
Täpsus	kuni 1 MOA täpsusmoonaga

Tabel 32. Täpsuspüssi Krico Model 902 Hunter-Mach taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	7,62x51 mm
Süsteem	poltlukuga
Üldpikkus	1140 mm
Vintraua pikkus	620 mm
Kaal	4200 g
Efektiiivne laskekaugus	kuni 600 m
Optiline sihik	6x42 mm

Tabel 33. Täpsuspüssi Remington 700 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	7,62x51 mm
Süsteem	poltlukuga
Üldpikkus	1055 mm
Vintraua pikkus	ca 660 mm
Kaal	ca 3060 g
Salvemahtuvus	5 padrunit (tõstuksalv)
Efektiivne laskekaugus	kuni 600 m
Optiline sihik	Leupold 3,5-10x40 mm

Tabel 34. Täpsuspüssi Tikka T3 Tactical taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	7,62x51 mm
Süsteem	poltlukuga
Üldpikkus	1110 mm
Vintraua pikkus	600-610 mm
Kaal	ca 3700 g
Salvemahtuvus	4-6 padrunit
Efektiivne laskekaugus	kuni 600 m
Optiline sihik	Zeiss Diavary 6-24x56 mm Mil-Dot

Tabel 35. Täpsuspüssi Marlin Model 9 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	9x19 mm
Süsteem	poolautomaatne
Üldpikkus	ca 902 mm
Vintraua pikkus	ca 419 mm
Kaal	ca 2925 g
Salvemahtuvus	10 padrunit
Efektiivne laskekaugus	kuni 50 m
Optiline sihik	Bushnell

Tabel 36. Täpsuspüssi Sako TRG-42 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	8,6x70 mm
Süsteem	poltlukuga
Üldpikkus	1200 mm
Vintraua pikkus	690 mm
Kaal	ca 5100 g
Salvemahtuvus	5, 7 või 10 padrunit
Efektiivne laskekaugus	kuni 1400 m
Optiline sihik	Hendsoldt 6-24x72 mm Mil-Dot
Täpsus	0,5-1 MOA

Tabel 37. Suurekaliibrilise täpsuspüssi Steyr HS .50 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	12,7x99 mm
Süsteem	poltlukuga, ühelasuline
Üldpikkus	1370-1450 mm
Vintraua pikkus	833-900 mm
Kaal	1190-1300 g
Salvemahtuvus	ilma salveta
Efektiivne laskekaugus	kuni 1500 m
Optiline sihik	Hendsoldt 6-24x72 mm Mil-Dot

Tabel 38. Täpsuspüssi AMP DSR-1 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	7,62x51 mm?
Süsteem	poltlukuga, bull-pup
Üldpikkus	990 mm
Vintraua pikkus	650 mm
Kaal	5900 g
Salvemahtuvus	5 padrunit
Efektiivne laskekaugus	kuni 800 m
Täpsus	0,5-1 MOA

LISA 6. GRANAADIHEITJATE TAKTIKALIS-TEHNILISED ANDMED

Tabel 39. Granaadiheitja Heckler & Koch HK69A1 taktikalis-tehnilised andmed

Kaliiber	40x46 mm
Üldpikkus	683 mm
Pikkus kokkupandud kabaga	463 mm
Kaal	2760 g
Efekttiivne laskekaugus	kuni 150 m
Maksimaalne laskekaugus	400 m

LISA 7. SOOME POLITSEI TUGIRELVAD

Tabel 40. Soome politsei püstolkuulipildujad

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Kasutaja
Heckler & Koch	MP5A3	9x19	Karhu Rühm
Heckler & Koch	MP5A5N	9x19	Karhu Rühm
Heckler & Koch	MP5SFA2	9x19	tavapolitsei

Tabel 41. Soome politsei ründe vintpüssid

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Kasutaja
Heckler & Koch	G36C	5,56x45	Valmiusryhmä
Sig-Sauer	SG552-2P Commando	5,56x45	Karhu Rühm

Tabel 42. Soome politsei sileraudsed püssid

Tootja	Mudel	Kaliiber	Omadusi	Kasutaja
Izhmash	Baikal IJ-43	.12	kaheraudne	tavapolitsei
Remington	Model 870P	.12	pumppüss	tavapolitsei; Karhu Rühm

Tabel 43. Soome politsei täpsuspüssid

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Optiline sihik	Kasutaja
Heckler & Koch	PSG-1	7,62x51	Hensoldt 6x	Karhu Rühm
Izhmash	SVD	7,62x54 R	PSO-1 4x	Valmiusryhmä
Valmet	TAK-85	7,62x53 R	Schmidt & Bender 4x või Zeiss 1,5-6x	Karhu Rühm
Sako	TRG-21	7,62x51	Zeiss 1,6-6x	Karhu Rühm
Sako	TRG-42	8,6x70	Zeiss Diavari 3-12x	Karhu Rühm

Tabel 44. Soome politsei granaadiheitjad

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Salvemahtuvus (granaate)	Kaal (g)	Pikkus (mm)
Heckler & Koch	HK69A1	40x46	1 (ühelasuline)	2760	683 (463)

LISA 8. SAKSA POLITSEI TUGIRELVAD

Tabel 45. Saksa politsei püstolkuulipildujad

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Kasutaja
Heckler & Koch	MP5A2	9x19	tavapolitsei; Bundespolizei (1971-)
Heckler & Koch	MP5A4	9x19	SEK (1985-)
Heckler & Koch	MP5A3	9x19	tavapolitsei (1971-); Bundespolizei
Heckler & Koch	MP5A5	9x19	SEK (1985-)
Heckler & Koch	MP5K	9x19	GSG9; BKA; SEK (1978-)
Heckler & Koch	MP5KA1	9x19	GSG9 (1978-)
Heckler & Koch	MP5SD3	9x19	GSG9; PSK; SEK
Heckler & Koch	UMP	9x19	BKA (200?-)

Tabel 46. Saksa politsei PDW'd

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Kasutaja
Heckler & Koch	MP7A1	4,6x30	SEK (200?-)
FN	P90TR	5,7x28	BKA (200?-)

Tabel 47. Saksa politsei ründevintpüssid

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Kasutaja
Heckler & Koch	G36	5,56x45	ZUZ
Heckler & Koch	G36K	5,56x45	GSG9; ZUZ; SEK
Heckler & Koch	G36KA2	5,56x45	GSG9 (200?-)
Heckler & Koch	G36KSF	5,56x45	Prison Service (199?-)
Heckler & Koch	G36CV	5,56x45	SEK (200?-)
Heckler & Koch	HK53A3	5,56x45	SEK (198?-)
Heckler & Koch	HK33KA3	5,56x45	Prison Service
SIG	SG551-2P SWAT	5,56x45	GSG9; PSK; SEK (1993-)
SIG	SG551LB-2P	5,56x45	PSK (199?-)
Steyr	AUG A2	5,56x45	SEK (199?-)

Tabel 48. Saksa politsei sileraudsed püssid (pumppüssid)

Tootja	Mudel	Kaliiber	Kasutaja
Benelli	M3 Super 90	.12	SEK
Benelli	M3T Super 90	.12	PSK; SEK (200?-)
Benelli	M4 Super 90	.12	SEK
Heckler & Koch	HK502	.12	GSG9; SEK (1982-)
Heckler & Koch	HK512	.12	PSK; SEK
Remington	Model 870PS Magnum	.12	ZUZ; SEK; jt

Tabel 49. Saksa politsei täpsuspüssid

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Kasutaja
Heckler & Koch	SL9SD	7,62x37 (.300 Whisper)	GSG9 (199?-)
Accuracy	AW	7,62x51	SEK (2004-)
Accuracy	AWP-F	7,62x51	PSK (200?-)
AMP	DSR-1	7,62x51	SEK (2000-)
Blaser	R93 LRS2 Tactical	7,62x51	SEK (200?-)
ERMA	SR-100	7,62x51	ZUZ (1997-)
FN	FAL-50-00	7,62x51	Reserve Service
Heckler & Koch	G3A3	7,62x51	PSK; SEK
Heckler & Koch	G3A4	7,62x51	PSK; SEK
Heckler & Koch	G3KA4	7,62x51	SEK
Heckler & Koch	PSG-1	7,62x51	GSG9; ZUZ; PSK; SEK
Mauser	Modell 66SP	7,62x51	GSG9; SEK (1973-)
Mauser	Modell 86SR	7,62x51	SEK (198?-)
Mauser	Modell 86SD	7,62x51	SEK
Steyr	SSG 69	7,62x51	PSK; SEK (197?-)
Steyr	SSG PIV	7,62x51	PSK
Steyr	SBS Tactical	7,62x51	SEK (200?-)
Unique Alpine	TPG-1	7,62x51	SEK (200?-)
Saxonia	SM98	7,62x66 B	SEK
Accuracy	AWM	8,6x70	SEK (200?-)
PGM	Mini-Hecate	8,6x70	SEK (200?-)
HSI	Terminator	12,7x99	PSK (200?-)
PGM	Hecate II	12,7x99	SEK (200?-)

Tabel 50. Saksa politsei granaadiheitjad

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Kasutaja
Heckler & Koch	HK69A1	40x46 SR	BGS; GSG9; Bereitschaftspolizei; SEK

Tabel 51. Saksa politsei kergekuulipildujad

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Kasutaja
Heckler & Koch	HK11E (G8)	7,62x51	Bundespolizei
Heckler & Koch	HK11E (G8A1)	7,62x51	Bundespolizei; SEK

Tabel 52. Saksa politsei tankitõrjerelvad

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Kasutaja
MBB	Armbrust	68	GSG9

LISA 9. EUROOPA RIIKIDE POLITSEI TUGIRELVAD

Tabel 53. Euroopa politsei püstolkuulipildujad

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Salvemahtuvus (padruneid)	Kaal (g)	Pikkus (mm)
Heckler & Koch	MP-5A5	9x19	30	3050	490
Heckler & Koch	MP-5SD6	9x19	30	3570	610
Heckler & Koch	MP-5KA4	9x19	15	2120	325

Tabel 54. Euroopa politsei PDW'd

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Salvemahtuvus (padruneid)	Kaal (g)	Pikkus (mm)
FN Herstal	P-90	5,7x28	50	2685	500
Heckler & Koch	PDW	4,6x30	20	1400	340

Tabel 55. Euroopa politsei ründevintpüssid

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Salvemahtuvus (padruneid)	Kaal (g)	Pikkus, mm (kokkupandud kabaga)
Colt	M-16A2	5,56x45	30	2860	990
Heckler & Koch	HK-53	5,56x45	30	3270	590
Heckler & Koch	G-36K	5,56x45	30	3905	620
Kalašnikov	AKM-47	7,62x39	30	3850	878
Kalašnikov	AK-74 / AKS-74	5,45x39	30	3100	943 (420)
SIG Arms	SG-551	5,56x45	20	3495	607
SIG Arms	SG-552 Commando	5,56x45	20	3295	504
Steyr	AUG (Sturmgewehr 77)	5,56x45	30	3600	790

Tabel 56. Euroopa politsei sileraudsed püssid

Tootja	Mudel	Kaliiber	Salvemahtuvus (padruneid)	Kaal (g)	Pikkus (mm)
Benelli	M-1	.12	7	3350	1015
Mossberg	ATP-8	.12	7	2950	1025
Remington	870 Express	.12	7	3300	1025
Winchester	Defender 1300 Police	.12	7	2800	985

Tabel 57. Euroopa politsei täpsuspüssid

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Salvemahtuvus (padruneid)	Kaal (g)	Pikkus (mm)
Accuracy International	AW (Arctic Warfare)	7,62x51	10	5900	1180
Accuracy International	AW-50	12,7x99	5	15000	1420
AMP	DSR-1 Police	7,62x67	5	5800	980
Blaser	R-93 Tactical	7,62x51	10	7310	1120
Dragunov	SVD	7,62x54R	10	4300	1225
Heckler & Koch	PSG-1	7,62x51	5	8290	1208
PGM	Ultima Ratio Hecate II	12,7x99	7	13800	1380
Sako	TRG-21	7,62x51	10	4700	1150
Sako	TRG-41	8,7x69	5	5100	1200
SIG Arms	SSG-550 Sniper	5,56x45	20	4195	1130
SIG Arms	SSG-3000	7,62x51	5	5400	1180
Steyr-Mannlicher	SSG-69	7,62x51	5	4050	1113
Steyr-Mannlicher	SSG Police	7,62x51	5	4250	1113
Steyr-Mannlicher	SSG Police Kurz	7,62x51	5	3680	978

Tabel 58. Euroopa politsei spetsiaalrelvad

Tootja	Mudel	Kaliiber (mm)	Mahtuvus (padruneid)	Kaal (g)	Pikkus (mm)
Arwen	Mod. 37	37x?	5	3100	760
Heckler & Koch	MZP-1	40x53	1	2500	463
Heckler & Koch	P-2A1	26,5x80	1	520	200
Heckler & Koch	P-11	7,62x36	5	1200 (laetult)	200